

COLEGIUL ECONOMIC „TRANSILVANIA”

Târgu Mureș

SĂ ȘTII!

ESTE DREPTUL TĂU!

2023

Nr. 7

SĂ ȘTII ESTE DREPTUL TĂU!

COPERTA

Themis este în mitologia greacă zeița dreptății, este reprezentată de o femeie severă, legată la ochi, ținând într-o mână o balanță, iar în cealaltă o sabie. Personal, aș dori să exprim prin acest tablou importanța justiției și al dreptății, pentru ca societatea nu ar putea funcționa fără acestea. Prin balanța pictată, cea ținută de către zeiță doresc să sugerez că, pentru a obține dreptate, judecătorul trebuie să ia în considerare cu atenție toate probele și să le cântărească imparțial pe „cântărea justiției” iar, sabia simbolizează executarea necesară a hotărârii instanței, aceste două elemente le consider foarte importante în tabloul pe care l-am pictat. Deasemenea este important să ne amintim principiul „Nullum iudicium sine lege” (nicio judecată fără lege).

ELEVA BANDEAN LAURA MARIA CLASA a XII-a A

CUVÂNT ÎNAINTE

„Școala trebuie să te învețe a fi propriul tău DASCĂL, cel mai bun și cel mai aspru.”

Nicolae Iorga

Știința dreptului are un statut specific întrucât analizează un anumit domeniu al relațiilor sociale și anume domeniul participării oamenilor la circuitul juridic ca purtători de drepturi și obligații juridice. Intervenția dreptului în acest domeniu are menirea de a conduce și dirija comportamente umane impunându-le reguli normative, dar și programând un anumit tip de acțiuni cu respectarea formelor de manifestare individuală și colectivă.

Tematica în care se înscrie această revistă este cea de orientare școlară și profesională, articolele reprezentând opiniile personale ale profesorilor și ale elevilor, abordări subiective sau obiective ale experienței școlare.

Apariția numărului 7 al revistei juridice SĂ ȘTII! ESTE DREPTUL TAU! reprezintă un moment remarcabil, atât pentru colectivul de cadre didactice, pentru elevi, părinți, cât și pentru colaboratorii colegiului nostru, din care cu onoare fac parte. Profesori și elevi, împărtășim deopotrivă, bucurii și eșecuri, nostalgia anilor trecuți și în același timp satisfacția reușitelor la concursuri și olimpiade, a visurilor împlinite, lăsând loc, prin puterea echipei noastre, unor țeluri și așteptări îndrăznețe. Inocența adolescenților, dorința și curiozitatea acestora de a descoperi lucruri noi, împletite cu profesionalismul, seriozitatea și dăruirea dascălilor, fac din Colegiul Economic „Transilvania” o instituție deosebită, care își merită cu prisosință prestigiul câștigat în rândul instituțiilor de învățământ mureșean.

Profesia de dascăl reprezintă o nesfârșită provocare, orice ideal împlinit înseamnă totodată, nașterea altuia nou, orice etapă încheiată este o deschidere către un nou orizont. Școala este locul în care dascălul cultivă tinere valori ce i-au fost încredințate, pentru a le da faimă, spre mulțumirea și îmbogățirea noastră spirituală. Aici învățăm înainte de toate să fim OAMENI. Învățăm unii de la alții, profesori și elevi, că adevăratele valori se ceează prin muncă asiduă și devenim mai bogați, împărtășindu-ne experiența acumulată. Tuturor care însuflețesc această școală transmit cele mai alese gânduri și le doresc să aibă energia necesară pentru a realiza noi proiecte și pentru a sădi și cultiva, an de an, în sufletul elevilor „sămânța cunoașterii”.

DIRECTOR, PROF. RUCOI GHEORGHİȚĂ-ADRIAN

EDUCAȚIA JURIDICĂ A ELEVILOR VALOARE, VERIDICITATE, ECHITATE!

*Dragi elevi, aveți încredere în voi, fiți conștiincioși,
serioși și dispuși să munciți!*

EDUCAȚIA JURIDICĂ constituie o necesitate și o preocupare constantă a tuturor celor cu atribuții sau îndatoriri în acest domeniu. Promovarea unei culturi juridice în școli are menirea să încurajeze respectul față de lege, echitate socială și atitudine civică în rândul elevilor. Importanța studierii dreptului este dată de necesitatea cunoașterii cât mai bine a normelor juridice și a modalităților de aplicare a lor, ceea ce asigură respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale membrilor unei societăți.

Educația juridică include concepțiile juridice, creația științifică în sfera dreptului, reglementările juridice, starea legalității, iar în ceea ce privește conținutul, ea vizează buna cunoaștere a celor cuprinse în domeniu, ca o condiție indispensabilă respectării prescripțiilor normelor juridice.

Dreptul are un statut propriu întrucât cercetează un anumit domeniu al relațiilor sociale și anume, domeniul implicării oamenilor la circuitul juridic ca purtători de drepturi și obligații juridice.

Intervenția dreptului în instituțiile de învățământ, are menirea de a conduce și dirija comportamente umane impunându-le reguli normative, dar și programând un anumit tip de acțiuni cu respectarea formelor de manifestare individuală și colectivă.

Știința dreptului nu se reduce doar la studiul normei juridice, jurisprudenței, a contractului, ci obiectul său este supus unui amplu proces explicativ, colaborând în acest sens cu alte științe – economice, istorice, etice.

Conceptul de drept reprezintă un sistem de reguli de conduită obligatorie ce fixează anumite drepturi, obligații și libertăți ale oamenilor în relațiile lor reciproce. În acest sens s-au format reguli, norme, obiceiuri a căror respectare a fost necesară colectivității și care la început a fost asigurată de o autoritate recunoscută de membrii colectivității. În epoca modernă, legislația a cunoscut o extindere amplă cerută de evoluția și

transformările produse în viața socială ajungându-se în epoca contemporană la o anumită inflație legislativă în numeroase țări. Epoca istorică, condițiile economice, sociale, politice și naționale ale unei țări, favorizează apariția și dezvoltarea dreptului. Insemnătatea studierii dreptului rezultă din nevoia de a-i determina orientările de dezvoltare, de a-i cunoaște și stăpânii normele și modalitățile de aplicare, asigurându-se respectarea lui, iar prin aceasta a drepturilor și libertăților fundamentale ale membrilor societății.

Conceptul de stat de drept dorește să înlăture arbitrarul și fărădelegea, însă cu toată puterea sa dreptul ar rămâne fără eficiență dacă nu ar fi însoțit de organizarea societății pe temeiul statului de drept. El reprezintă o reconsiderare fundamentală atât a rolului dreptului cât și a statului în societate, căutând să impună siguranța juridică a cetățeanului, garanția domniei legii, astfel încât fiecare cetățean să fie conștient că demnitatea sa, drepturile și libertățile sale sunt asigurate prin lege, iar în caz de încălcare a acestor atribute de către o autoritate publică, de un funcționar sau de un alt cetățean, justiția va interveni, îl va apăra și repune în drepturi.

Scopul educației juridice este să familiarizeze elevii cu actele normative care se aplică în viața de zi cu zi. Se pune accentul atât pe drepturi, cât mai ales pe îndatoriri: proceduri aplicabile, sancțiuni posibile, interdicții, permisiuni, efecte ale implicării într-o procedură juridică asupra persoanei și viitorului său. Așadar, societatea umană încă de la primele comunități a simțit nevoia unei organizări, a unei discipline fără de care conviețuirea ar fi imposibilă. Având în vedere impactul semnificativ al normelor de drept asupra individului, precum și tendința de creștere a numărului și a complexității reglementărilor specifice unei societăți democratice guvernate de principiul respectării normei de drept, organizarea unei astfel de reviste tematice, un model de bună practică, de un real interes pentru elevi constituie o prioritate a instituțiilor în educarea elevilor din punct de vedere juridic.

INSPECTORATUL ȘCOLAR MUREȘ,

**INSPECTORI ȘCOLARI PENTRU
ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL ȘI TEHNIC,
PROF. ELENA CORNELIA PUIAC
& PROF. ANCA TURC**

IDEALUL EDUCAȚIONAL ÎN CONTEXTUL SOCIETĂȚII DE ASTĂZI

Educația implică proiectare, anticipare, elaborare în plan mental a acțiunilor pe care și le subsumează, urmărirea voluntară, conștientă a unor scopuri. Ea se realizează în conformitate cu anumite interese, trebuințe, aspirații personale, dar răspunde în același timp unei comenzi sociale. Toate acestea presupun conștientizare și sunt demersuri, aspecte proprii numai omului.

Relația educație-societate este biunivocă. Schimbările sociale declanșează mutații, transformări și în plan educațional. Educația trebuie să se plieze pe exigențele sociale, ea fiind un sistem ofertant de servicii, răspunde întotdeauna unei comenzi sociale. Prin funcțiile pe care le îndeplinește, dar în special prin cea economică, educația contribuie la progresul social.

În societatea de astăzi, educația școlară tinde spre formarea unei personalități armonioase, creatoare, deci spre valorificarea, stimularea, dezvoltarea inteligenței și a potențialului creator de care depinde tot mai mult dezvoltarea unei națiuni.

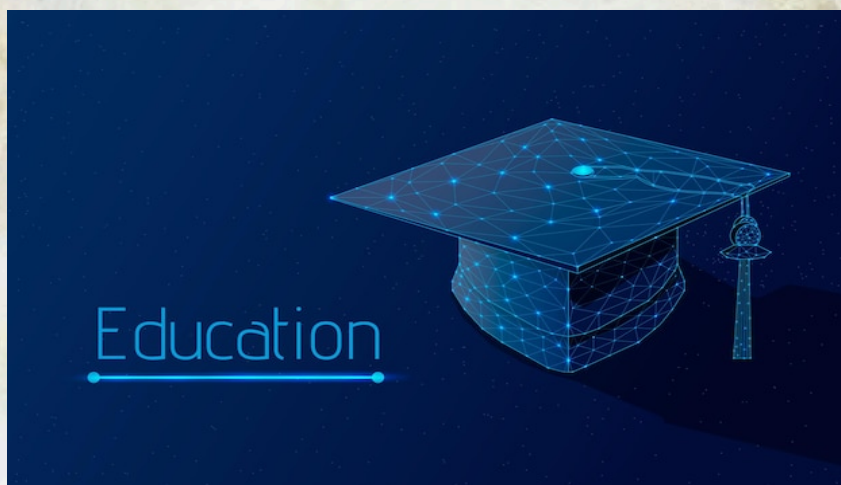
Tocmai de aceea educația are caracter național.

În condițiile societății contemporane, caracterizată prin accelerarea ritmurilor de evoluție a vieții socio-profesionale caracterul prospectiv al educației se accentuează.

Raporturile dintre educație și viitor generează mai multe categorii de schimbări, care privesc rolurile pe care educația trebuie să le îndeplinească în viața socială - „viitorul educației” și dimensiunile, caracteristicile, modul de realizare a „educației în viitor”, astfel încât să răspundă unor cerințe viitoare „educația pentru viitor”.

IDEALUL educațional exprimă modelul de personalitate solicitat de condițiile sociale ale unei etape istorice pe care educația este chemată să-l formeze. Idealul exprimă finalitatea de maximă generalitate a acțiunii educaționale, modelul de om, proiectul teoretic care direcționează întregul proces instructiv-educativ dintr-o epocă istorică dată. Idealul nu este opera arbitrară a unui pedagog sau filozof, ci expresia celor mai înalte cerințe sau aspirații ale unei societăți, expresie determinată de structura social-economică a societății respective și de întreaga istorie a poporului.

„Prin conținutul său, idealul educativ are un caracter rațional-filosofic, fiind rezultatul unui proces de generalizare și abstractizare a unor fenomene sociale, psihologice și pedagogice dintr-o etapă istorică dată. În urma acestui proces se proiectează trăsăturile fundamentale ale omului pe care educația urmează să-l formeze, idealul educativ apărând ca un element de relație între societate și acțiunea educațională. Reprezintă o „instanță valorică din care iradiază norme, principii, strategii, scopuri și obiective determinate, care direcționează procesul de formare a tinerei generații.

Idealul educativ are o dimensiune socială, una psihologică și una pedagogică.

Dimensiunea socială vizează tendința de dezvoltare a societății, cu trăsăturile ei definitorii pe care le presupune. Prin această dimensiune, idealul educațional este o manifestare a idealului social (un program complex de dezvoltare a societății). Între idealul educativ și idealul social, este un raport ca de la parte la întreg. Întregul (idealul social) deține pe lângă latura educativă (idealul educativ) componenta economică, politică, juridică, socială etc. Activitatea educativă în ansamblul ei reprezintă o concretizare a idealului social într-un domeniu particular, cel al formării omului.

Dimensiunea psihologică se referă la tipul de personalitate pe care societatea îl solicită, la configurația fundamentală de trăsături necesare (pentru toți sau majoritatea) membrilor societății respective. În formularea cerințelor și aspirațiilor sociale privind tipul de personalitate nu se poate face abstracție de cerințele și aspirațiile individului, pentru că realizarea cerințelor sociale nu este posibilă în afară și independent de cele ale membrilor societății.

Educația se grefează pe un anumit fond cultural, social, economic, politic etc. Evident că ea poartă amprenta experienței, moștenirii culturale, fizionomiei unei națiuni.

Perpetuarea valorilor, obiceiurilor, tradițiilor unei națiuni se realizează prin educație.

Viitorul educației are în vedere schimbările posibile ale educației în etapele viitoare ale dezvoltării societății, mai ales în ceea ce privește funcțiile pe care le îndeplinește, precum și raporturile cu celelalte subsisteme sociale și cu societatea în ansamblul ei. Studiile de prospectare a viitorului estimează că educația va îndeplini un rol din ce în ce mai important în dezvoltarea societății, manifestându-se ca factor de progres prin formarea resurselor umane necesare tuturor activităților sociale.

**INSPECTOR ȘCOLAR PENTRU MANAGEMENTUL INSTITUȚIONAL.
INSPECTORATUL ȘCOLAR MUREȘ
PROF. ING. MACARIE IOAN**

PER ASPERA AD ASTRA...7

(traducere din latină PE CĂI ASPERE, CĂTRĂ STELE..)

SĂ ȘTII! ESTE DREPTUL TĂU! - GÂNDIREA INTEGRATĂ, CU MINTEA, SUFLETUL ȘI MĂINILE în profesia de contabil și funcționar public „ORICE BUN CONTABIL ȘI FUNCȚIONAR PUBLIC TREBUIE SĂ CUNOASCĂ LEGEA”.

Partea de proiectare este cea mai complexă în desfășurarea unui proiect, necesită un efort deosebit pentru a implementa elemente noi, de didactică modernă. Este importantă succesiunea redactării articolelor de specialitate, a seturilor de întrebări bine gândite în intervievarea unor personalități mureșene din justiție și conținutul acestora. Aceste aspecte fac din proiectul nostru un tot unitar. O atenție deosebită se acordă metodelor și strategiilor de redactare a articolelor prezente în proiect (revistă), în conordanță cu elementele de administrație și drept studiate la modulul legislație în administrație. Toate aceste demersuri vin să implice elevul în educație, motivându-l, instruirea având astfel un aspect formativ.

Descrierea proiectului SĂ ȘTII! ESTE DREPTUL TĂU! - GÂNDIREA INTEGRATĂ, CU MINTEA, SUFLETUL ȘI MĂINILE

Învățarea prin intermediul proiectelor educaționale, elevii învață și se dezvoltă activ la organizarea și desfășurarea unor activități în comunitatea din care fac parte. Ea oferă un cadru structurat de activități care permite exersarea în situații reale a deprinderilor practice, de interacțiune între elevi-instituții-personalități publice, civice și intelectuale în domeniul în care studiază.

Proiectele în beneficiul comunității și al școlii:

răspund unor nevoi ale comunității;

se desfășoară în parteneriat, școală-comunitate-unitate economică/instituție publică;

stimulează inițiativa și asumarea de responsabilități;

ajută la dezvoltarea individului și induce grija pentru ceilalți;

extind și consolidează învățarea dincolo de clasă;

dezvoltă deprinderi de conducere, de inițiativă: comunicare, intervievare, luarea deciziei, asumarea riscului, adoptarea unor soluții personale.

În același timp, aceste proiecte reprezintă o oportunitate pentru a „învața să înveți, să interoghezi, să comunici interacționând cu alții”, a învăța cum să identifici și să evaluezi informații și probleme sociale, să stabilești corelații între evenimente și idei, să cercetezi, să relaționezi pe baze principiale cu diferite persoane sau membrii ai grupului, să intervieveze. Se produce astfel un transfer al învățării de la un context la altul ceea ce va facilita reflecția, conceptualizarea și valorificarea cunoștințelor în situații de viață.

Așa a luat ființă PROIECTUL EDUCAȚIONAL- SĂ ȘTII! ESTE DREPTUL TĂU! – GÂNDIREA INTEGRATĂ, CU MINTEA, SUFLETUL ȘI MĂINILE în profesia de contabil și funcționar public.

Vă rugăm să pășiți cu încredere în această „călătorie” a cunoașterii.

Vă dorim lectură plăcută cu multe zâmbete de „adolescent”!

**FONDATOR ȘI REDACTOR COORDONATOR,
Prof. ROȘCA-RĂUȚĂ DELIA-MARIA**

PAȘI PESTE TIMP

Fiecare moment al vieții, fiecare pas, oricât de mărunț ar fi este unic și fiecare are propria poveste, poveste capabilă să învingă uitarea și să umple sufletele de emoții și de bucurii ori să scalde obrajii în lacrimi calde sau amare.

Cât este de aproape clipa în care cortina va cădea peste cei 4 ani de liceu și totul va deveni amintire. Au fost 4 ani minunați, 4 ani în care am învățat o mulțime de lucruri și am cunoscut oameni deosebiți.

Acum când mă gândesc, întorc privirea și revăd fiecare moment ca și cum s-ar fi petrecut ieri. Nostalgia mă cuprinde!

Aș dori să zăbovesc fie și numai câteva secunde asupra fiecăruia. Fiecare are mireasma lui și toate îmi sunt atât de dragi!

Astăzi însă, voi scrie povestea unuia dintre ele, povestea revistei juridice: **Să știi! Este dreptul tău!**

Viața unui om dobândește adevărată semnificație atunci când acesta își descoperă vocația.

Cu 9 ani în urmă, cu 2 ani pauză, cinci tineri curajoși, elevi ai Colegiului Economic „Transilvania” îndrumați de **d-na prof. dr. Răuță-Roșca Delia-Maria**, au pătruns pe tărâmul necunoscut al științelor juridice și administrative, l-au explorat și și-au expus gândurile, ferecându-le cu grijă între filele unei reviste, pe care au numit-o: **Să știi! Este dreptul tău!**

În acel an, la începutul primăverii, a văzut lumina tiparului întâiul număr al revistei. Un vis împlinit!

Timpul s-a scurs cu repeziciune, iar elevii de ieri au devenit adulți și fiecare și-a urmat visul. O altă generație dornică de a descoperi tainele lumii ce o înconjoară, le-a luat locul.

„Am avut șansa de a aparține acesteia din urmă, șansa de a fi redactor al celui de-al doilea număr al revistei.

Îmi amintesc cu drag, acele clipe. Au fost momente în care bucuria se împletea cu emoțiile și cu dorința de a reuși să mă ridic la înălțimea așteptărilor celor din jur. Nu a fost ușor și nici nu știu dacă am reușit!

Coordonați de aceeași d-na profesoară, am stabilit prioritățile. Fiecare dintre noi a explorat, a cules, a prelucrat și apoi a ordonat cuvânt cu cuvânt, frază cu frază, rând cu rând, paragraf cu paragraf, închizându-le pe toate între filele revistei, străjuite de Themis, zeița dreptății.

Stângăcia, specifică vârstei s-a strecurat și ea uneori printre rânduri, dar împreună am dat viață celui de-al doilea număr al revistei.

Ceea ce am simțit atunci, nu pot exprima în cuvinte și... chiar dacă aș încerca, ar fi în zadar!

Nu cred că există cuvinte capabile să exprime sentimentele ce îmi stăpâneau atunci sufletul.

Dorințe împlinite! Dorința noastră, a noului colectiv de redacție de a reuși și cea a fondatorilor revistei, de a-i auzi glasul răsunând peste timp!

În luna decembrie, 2018, a văzut lumina tiparului și cel de-al treilea număr al revistei.

S-a sugerat că, în climatul educațional actual, există o generație cu potențial imens de a avea un impact pozitiv asupra comunității globale, cu condiția să primească îndrumări adecvate.

Astfel am redactat alături de elevii foarte serioși și implicați următorul număr al revistei care a apărut în anul 2019 și a fost așteptată de multe minți pregătite să se delecteze din cultura legislației”, ne-a mărturisit Alexandra.

Tema revistei numărului cinci prezintă predarea, învățarea, evaluarea disciplinelor juridice, administrative și tehnologice în România, inclusiv concepte teoretice și programe școlare, activități practice de cercetare în Colegiul Economic „Transilvania” pentru îmbunătățirea rolului disciplinelor administrative și juridice în educarea tinerilor prin proiecte educaționale.

În anul 2022 revista cu numărul șase apare și este dedicată marelui Ion Vlasiu. Aceasta ne adâncește în remarcabila viață și expertiza artistică a lui Vlasiu, subliniind evenimentele esențiale care i-au influențat creația. Oferă o relatare detaliată a educației sale, luptele inițiale pe care le-a întâlnit în cariera sa.

Astfel, în luna lui „florar”, anul 2023, apare numărul 7 al revistei, sub coordonarea doamnei profesor și a subsemnatei. Am continuat această colaborare profesor-elev, fiecare aducând idei noi, dorințe, speranțe pentru a capta atenția cu articolele atât de interesante și captivante ale colegilor mei elevi, ale domnilor profesori, parteneri și colaboratori.

SĂ ȘTII ESTE DREPTUL TĂU!

Așa a luat ființă PROIECTUL EDUCAȚIONAL- revista juridică SĂ ȘTII! ESTE DREPTUL TĂU! –GÂNDIREA INTEGRATĂ, CU MINTEA, SUFLETUL ȘI MĂINILE, prin dorința elevilor de a cunoaște țărâmul științelor juridice, administrative, care și-au dorit ca aceasta să devină o tradiție a Colegiului Economic „Transilvania” Târgu Mureș. Și așa este, această revistă are 7 ediții , până în prezent.

Îndrumată și susținută de doamna profesor Răuță-Roșca Delia, am creionat cuprinsul revistei, am stabilit sarcinile fiecărui membru al colectivului de redacție și am pătruns cu timiditate în lumea dreptului.

REDACTOR ELEV - ILIEȘ SABINA-ADRIANA CLASA a XII-a C

ISSN INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
ROMANIA

**CENTRUL NAȚIONAL ISSN
BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI**

SĂ ȘTII! ESTE DREPTUL TĂU

~ 12 ~

ISSN 2559 - 0847, ISSN-L 2559 - 0847

NORMA JURIDICĂ

„Justiția înseamnă reciprocitate: pentru a-i găsi în mod practic norma și măsura, este suficient să schimbi rolurile.”

Francesco Orestano

Această revistă argumentează importanța accesării informațiilor, cunoștințelor și studierii dreptului, precum și încercările de reglementare și coordonare a relațiilor sociale, cu unele noțiuni de legislație.

Am ales abordarea acestei teme deoarece informația este omniprezentă, „călătorește” cu o viteză incredibilă și este capabilă să se difuzeze în aproape orice mediu și să ocolească aproape orice obstacol. În lipsa surselor de informare, oamenii se simt nemulțumiți, frustrați, complicați și au întotdeauna un instinct care absoarbe eficient orice zvon sau știre șoaptă. Din păcate, accesul gratuit este limitat în majoritatea cazurilor chiar și atunci când informațiile furnizate sunt publice.

Există anumite elemente juridice care sunt utile în viața de zi cu zi, dar au și capacitatea de a prezenta dreptul, așa cum este perceput de elevi sau simplii oameni. Acest lucru poate fi util în înțelegerea legii și a efectelor acesteia.

„Per aspera ad astra” este o zicală latină care semnifică, cu cât calea este mai grea, cu atât destinația este mai bună. Cei care încearcă imposibilul vor realiza imposibilul. Nu există o cale ușoară către reușită. Doar prin dificultate ne vom atinge visurile.

Justiția poate fi definită ca un principiu etic și juridic care implică aprobarea unor relații sociale și juridice echitabile, în timp ce dezaprobarea normelor și judecăților nedrepte. Este susținut de organizațiile justiției într-o anumită epocă și structură socială. În plus, dreptatea este considerată o virtute morală și cea mai importantă dintre cele patru virtuți cardinale. Aceasta implică tratarea persoanelor cu echitate și respect pentru drepturile lor.

Disciplinele juridice și administrative aparțin unui grup de științe sociale care sunt atât academice, cât și educaționale, axate pe predarea terminologiei, conceptelor și definițiilor de specialitate care stabilesc tipologii juridice și modelează dezvoltarea dreptului. Aceste discipline cuprind o serie de cunoștințe și abilități legate de procesele juridice și administrative și sunt esențiale pentru profesioniștii care lucrează în contexte juridice și guvernamentale. Prin studiul acestor discipline, indivizii dobândesc o înțelegere profundă a sistemelor și structurilor complexe care stau la baza legii și guvernării și sunt „echipate” pentru „a naviga” și a contribui la aceste sisteme în moduri semnificative.

În societate, indivizii trebuie să se conformeze unei autorități de guvernare, deținând în același timp anumite drepturi în raport cu membrii grupului. Acest lucru este stabilit prin reguli de comportament, puse în aplicare de normele legale care există încă din cele mai vechi timpuri. Unele dintre aceste coduri legale sunt considerate realizări legislative semnificative, inclusiv Legile lui Manu în India, Codul lui Hammurabi în Mesopotamia și Legea celor 12 table pentru romani.

Conceptul de stat de drept reprezintă o schimbare semnificativă în modul în care vedem funcția atât a legii, cât și a guvernului în societatea noastră. Acesta își propune să stabilească un sistem în care cetățenii să se simtă în siguranță în drepturile și protecțiile lor legale, știind că demnitatea, libertățile și drepturile lor sunt garantate de lege. Dacă vreun funcționar public sau cetățean încalcă aceste drepturi, justiția va interveni pentru a le apăra și a le restaura. În esență, statul de drept urmărește să se asigure că toată lumea este tratată în mod echitabil și egal conform legii și că nimeni nu este mai presus de ea.

Fundamentul statului de drept este reprezentat de Constituție, care este considerată legea fundamentală a statului. Aceasta include principiile esențiale ale organizării statului, guvernării și drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor. Cu toate acestea, este important de menționat că Constituția este subordonată tuturor celorlalte legi și acte normative care au fost adoptate înainte sau după intrarea sa în vigoare. În plus, indivizii din cadrul comunității participă la diverse relații sociale care sunt reglementate de norme legale, contribuind astfel la viața juridică a comunității. Acest lucru subliniază importanța unei înțelegeri aprofundate și a aderării la reglementările legale.

Studiul dreptului se referă la înțelegerea actelor normative și a modului în care acestea s-au dezvoltat de-a lungul timpului, precum și a modului în care acestea influențează societatea și activitatea umană.

Drepturile omului sunt drepturi fundamentale, ceea ce înseamnă că nicio autoritate nu poate acorda sau înlătura aceste drepturi. Elevii trebuie să fie conștienți de existența tratatelor fundamentale privind drepturile omului, cum ar fi Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Ei trebuie să înțeleagă că drepturile noastre au limite, care sunt stabilite de drepturile altora.

Mulți oameni cred, că legile sunt arbitrare și că acesta este întotdeauna un subiect de dezbatere. Celebru dicton „dreptatea este oarbă” poate fi interpretat în câteva moduri diferite. Unii oameni cred că li s-a dat dreptul de a conduce de la o anumită zeitate, în timp ce alții au moștenit această abilitate prin linii de sânge sau prin poziție de putere. Alții ar fi putut governa prin forță, crezând că legile lor ar trebui să reflecte cu exactitate dorințele publicului. Cu toate acestea, astăzi actele normative ar trebui să se bazeze pe ceea ce este mai bine pentru oameni.

Tematica în care se înscrie această revistă este o deschidere pentru îmbrățișarea profesiei de slujitor al justiției, articolele reprezentând opiniile personale ale elevilor, abordări subiective sau obiective ale experienței școlare.

REDACTOR ELEV ILIEȘ SABINA-ADRIANA CLASA a XII -a C

CONCEPTUL DE LEGE

Pentru ca statul să funcționeze, ceea ce înseamnă că se exercită puterea politică a cetățenilor, este necesar ca valorile sociale să aibă o exprimare practică, adică să se regăsească în relațiile sociale care se dezvoltă între cetățeni.

Legea, în sens restrâns, în limbaj juridic, reprezintă izvorul de drept de cea mai înaltă forță juridică; actul juridic normativ adoptat de către organul legislativ suprem- Parlamentul. Există trei tipuri de legi: legi constituționale, legiorganice, legi ordinare.

Legile constituționale sunt cele care privesc revizuirea Constituției. După adoptarea ei de către Parlament, se supune aprobării cetățenilor, prin referendum, la intrarea în vigoare devine parte integrantă a Constituției.

Legile organice sunt cele adoptate de Parlament în domeniile de importanță vitală pentru funcționarea statului și care sunt strict enumerate în art.72 alin.3 din Constituție. Astfel, prin legea organică se reglementează: organizarea și funcționarea partidelor politice, regimul general privind raporturile de muncă, sindicatele și protecția socială, organizarea generală a învățământului, organizarea administrației locale, a teritoriului, precum și regimul general privind autonomia locală, celelalte domenii pentru care, în Constituție, se prevede adoptarea de legi ordinare.

Legile ordinare sunt toate celelalte legi elaborate de organul legislativ suprem având ca obiect reglementarea diverselor domenii și raporturi sociale ce nu sunt de domeniul Constituției sau legilor organice.

Pentru ca legile dintr-un sistem juridic să fie eficace, ele trebuie să fie clare și lipsite de ambiguitate pentru cei care le sunt supuși. În caz contrar, persoanele pot fi confuze cu privire la obligațiile lor și la limitările drepturilor lor.

O exprimare vagă și ambiguă a legilor secundare poate duce la confuzie cu privire la puterile și privilegiile acordate persoanelor în conformitate cu cerințele statutare, precum și la autoritatea legiuitorilor de a modifica legile. Un efect al unei expresii vagi sau confuze a legilor secundare este că instanțele de judecată, instanțele de judecată sau tribunalele nu pot determina dacă au jurisdicție asupra litigiilor privind interpretarea și aplicarea legilor.

SĂ ȘTII ESTE DREPTUL TĂU!

S-a spus că oamenii sunt în esență buni (Rousseau), dar și că esența noastră este una egoistă. (Hobbes). S-au elaborat legi care au avut efecte bune și alte legi arbitrare, care au cauzat multă suferință.

Odată cu ascensiunea civilizației, legile au început treptat să reflecte dorințele și nevoile oamenilor. Chiar dacă majoritatea cetățenilor cunosc doar un fragment din legislația complexă a unei societăți democratice, este greu de imaginat viața fără ea. Am ajuns să cerem mai multe drepturi și obligații, iar fără legi, aceste cerințe ar fi imposibil de îndeplinit.

REDACTOR ELEV ILIEȘ SABINA-ADRIANA CLASA a XII-a C

NORMA JURIDICĂ

SĂ DESCOPERIM STRUCTURA NORMEI JURIDICE ÎN VERSURILE POEZIEI!

Casa fermecată

Norma e-o casă, ce-are trei etaje .
La parter se află doar bucătăria
și apoi la primul, șade ipoteza,
care ne artă ce e cunoscut:
sute de detalii, calități, defecte,
precizând pe urmă momentul în care,
urcăm pe domeniul dispozițiunii.
Dânsa ne indică cu precizie
Conduita ce trebuie respectată,
iar în urma-i vine, la etajul trei,
marea sancțiune, cu pedepse-n traistă.
Aspru dojenește pe aceia care,
cu bună știință ... ori cu nepăsare,
nesocotesc vorba surorii-ipoteze
sau n-au aprobarea dispozițiunii
și comit delictе sau infracțiuni.
Sancțiunea știe care-i drumul drept,
și ne sfătuiește să fim înțelepți.
Fapte negative să nu săvârșim.
Mai bine, degrabă, măsuri să găsim,
Pe cei certați cu legea, să-i descurajăm,
Adevăru-n aer să îl răspândim
Într-o lume dreaptă cu toți s trăim!

PÂRVU ALEXANDRA ELENA

Norma juridică este o regulă generală de conduită care este convenită de un grup de oameni, de obicei un legislativ, pentru a menține ordinea socială. Această regulă poate fi aplicată de guvern, dacă este necesar prin forță. Unele dintre trăsăturile cheie ale normei juridice includ natura sa generală, natura sa impersonală și natura sa obligatorie.

Norma juridică are următoarele trăsături:

1. Are caracter general și impersonal. Norma juridică este un etalon de conduită, aplicabil în mod egal și continuu fiecărui individ.
2. Are caracter obligatoriu, intervenind în domeniile esențiale ale societății, norma juridică nu poate fi lăsată la liberul arbitru al subiecților de drept, fiind impusă, la nevoie, de către stat, prin constrângere.
3. Are caracter tipic, dică formulează modelul, tipul de conduită de urmat de către cei cărora li se adresează.
4. Norma juridică este publică. Sub aspect logico-juridic, norma de drept este formată din trei elemente: ipoteza, dispoziția și sancțiunea.
  - a) **Ipoteza** este partea normei juridice care precizează condițiile și împrejurările în care aceasta se aplică, precum și categoriile de subiecți de drept cărora norma li se adresează.
  - b) **Dispoziția** este elementul structural al normei juridice care stabilește conduita ce trebuie

respectată, în condițiile și împrejurările prevăzute de ipoteză. În exemplul de mai sus, dispoziția constă în obligația pe care o are cumpărătorul de a plăti prețul convenit.

- c) **Sanctiunea** este partea normei juridice care stabilește consecințele ce decurg din nerespectarea dispoziției normei respective în împrejurările stabilite de ipoteza ei, precum și eventualele măsuri pe care autoritățile competente le pot lua împotriva subiectului de drept care a încălcat norma.

Fixarea sancțiunii în conținutul normei juridice, are rolul de a asigura legalitatea tragerii la răspundere. Astfel, în funcție de gravitatea faptei/faptelor comis/ comise, aceste sancțiuni sunt: penale- amenda penal; interdicția de a ocupa o funcție de conducere; interdicția de a te afla într-o anumită localitate, pentru o anumită perioadă; executarea pedepsei la locul de muncă; confiscarea averii; privațiunea de libertate; administrative- amenda administrativ sau avertismentul; disciplinare (la locul de muncă)- observația, muștrarea, avertismentul, retrogradarea din funcție desfacerea contractului de muncă.

După scopul lor, distingem sancțiuni: de anulare- a actului juridic ilicit, reparatorii- recuperarea prejudiciului produs, expiratorii- aplicarea unei măsuri de constrângere pentru ispășirea pedepsei.

Ținând cont de gradul de determinare, sancțiunile sunt: absolut determinate- sancțiuni precise stabilite, fără posibilitatea de a fi modificate și relativ determinate- sancțiuni stabilite între limite (cea minimă și cea maximă).

Fiecare faptă rea are urmări nefavorabile, una singură sau mai multe. Astfel, sancțiunile sunt: unice sau multiple, care la rândul lor se clasifică în: alternative, organul de aplicare poate alege între două sau mai multe sancțiuni (art. 299 C.P.) sau cumulative- aplicarea concomitentă a două sau a mai multor sancțiuni și interzicerea unor drepturi (art.190, C.P.).

Clasificarea normelor juridice se realizează după:

- a) criteriul ramurii de drept căreia îi aparțin.

Distingem astfel: norme de drept civil, norme de drept penal, norme de drept administrativ, norme de drept constituțional, norme de drept comercial.

- b) criteriul forței juridice a actului normativ în care este cuprinsă. Astfel, avem norme cuprinse în: legi, acte normative ale guvernului (hotărâri sau ordonanțe), decrete, acte normative emise de autoritățile administrației publice locale.

- c) sfera de aplicare și întâlnim norme: generale- „dreptul comun” în acea materie, speciale- derogă de la dreptul comun, de excepție, spre exemplu- conform Codului Familiei, din motive temeinice se poate încuviința căsătoria femeii care a împlinit 15 ani.

- d) criteriul modului de reglementare a conduitei. Normele sunt: onerative- prescriu destinatarului

SĂ ȘTII ESTE DREPTUL TĂU!

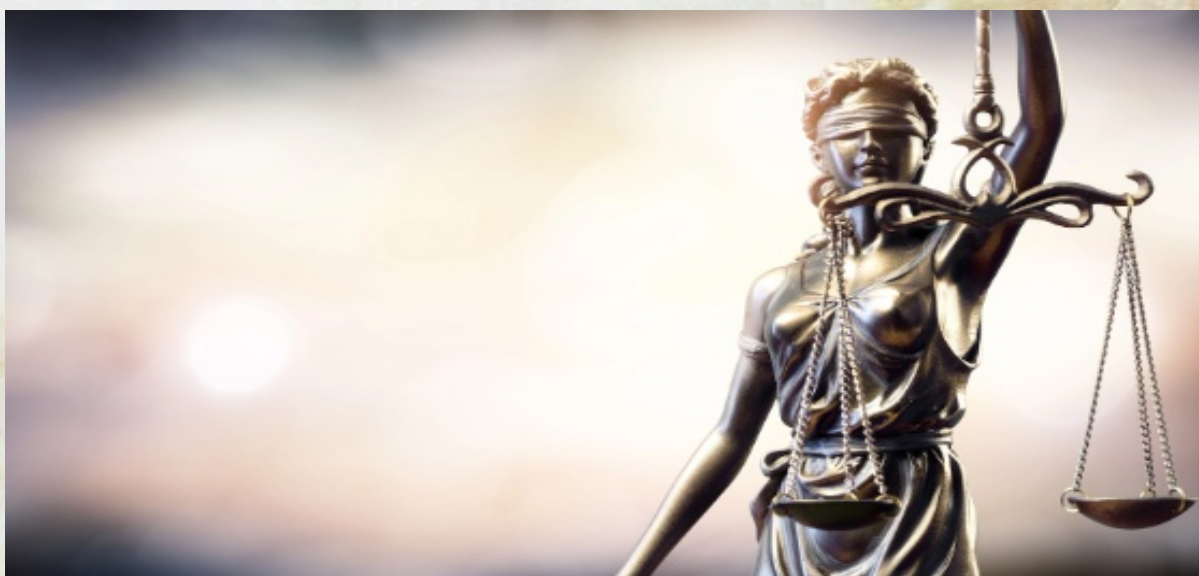

o anumită conduită, prohibitive- opresc subiectul de la o anumită acțiune, permissive- lasă la aprecierea destinatarului alegerea conduitei.

Timpul normei juridice definește durata și rezistența acesteia.

Norma juridică se aplică și apatrizilor și cetățenilor străini atâta timp cât aceștia se află pe teritoriul României, excepție făcând situația în care există vreo prevedere contrară, aparținând unui tratat internațional semnat de România; imunitatea diplomatică și excepția de extraterritorialitate.

Nimeni nu este mai presus de lege, indiferent de statutul social, rasă sau naționalitate și fiecare trebuie să o cunoască și mai ales să o respecte.

REDACTOR ELEV ILIEȘ SABINA-ADRIANA CLASA a XII-a C

FEMEI REMARCABILE . FEMINISM ȘI FEMINITATE...

Interviu cu doamna profesor dr. ROȘCA-RĂUȚA DELIA-MARIA de la Colegiul Economic „Transilvania” Târgu Mureș

Dragi, profesori, elevi, părinți, colaboratori,

Ion Slavici spunea:

„Menirea firească a școlii nu este să dea învățatură, ci să deștepte cultivând destoinicirile intelectuale în inima copilului, trebuința de a învăța toată viața”.

Cu toții suntem de acord cu vorbele marelui nostru scriitor, Ioan Slavici, dar totodată ar trebui să știm care sunt destoinicirile intelectuale cât și practice ale elevilor.

I. S. Ce v-a determinat să fondați și să redactați această revistă juridică?

Prof. R.R.D. Am fondat această revistă juridică, denumită **SĂ ȘTII! ESTE DREPTUL TĂU!** din toată inima, cu pasiune și multă dragoste pentru sufletele dumneavoastră.

Se cunoaște, că omul, fiind complexă, în comportamentul și activitatea sa se ghidează nu numai de rațional, de cunoștințe, dar și de emoții, de sentimente, de retrăirile lăuntrice, adică de elemente psihologice.

Apariția acestei reviste școlare este un prilej de bucurie atât pentru cadrele didactice, elevi, părinți, cât și pentru colaboratorii colegiului nostru, de a-și așterne gândurile, ideile, emoțiile și visurile în paginile acesteia. Visurile elevilor școlii noastre au prins aripi, iar eu îi voi încuraja, **MEREU**, revista propunându-și să stimuleze și să valorifice potențialul juridic-administrativ-economic al acestora.

Odată, cu creșterea complexității vieții social-economice, cerințele viitoare ale activității educaționale devin din ce în ce mai puțin previzibile. Evoluția societății face ca școala să fie pusă în permanență în fața unor noi provocări. Aplicarea de noi metode de predare și învățare reprezintă o provocare pentru dezvoltarea învățământului. Metoda de predare prin proiecte este o metodă modernă de predare-învățare. Școala trebuie să permită tot mai mult dezvoltarea și promovarea capacităților dinamice și a diferitelor aptitudini prin metode didactice corespunzătoare. Numai persoanele informate, competente și motivate sunt deschise și dispuse să răspundă constructiv la schimbările ce au loc în societate.

Forma de predare care își propune și încurajează dezvoltarea capacităților spirituale, sociale. În societatea de astăzi, educația școlară tinde spre formarea unei personalități armonioase, creatoare, deci spre valorificarea, stimularea, dezvoltarea inteligenței și a potențialului creator de care depinde tot mai mult dezvoltarea unei națiuni

I.S.Cum vi s-a părut să coordonați redactarea celor șase numere? Dar ce ne puteți spune despre provocările întâlnite?

Prof. RRD. Identificarea și precizarea rolului comunicării scrise specializate, în formarea tinerilor într-o societate democratică din perspectivă juridică/administrativă/economică, prin utilizarea de strategii didactice în vederea optimizării performanței școlare.

Utilizarea strategiilor didactice interactive pentru optimizarea performanței școlare la modulele tehnice, din perspectiva noțiunilor de administrație, drept, antreprenariat, conduc la grupul experimental în mod constant.

Da, cu siguranță a fost o **ADEVĂRATĂ PROVOCARE**, și o lecție pe care mi-au oferit-o elevii care au scris articole în numerele precedente și au intervievat colaboratori ai revistei noastre. Răspunsul ar trebui să îl ofere elevii care au publicat articole în această revistă. Încerc să motivez elevii, deși nu reușesc să ajung la inima fiecăruia, deși idealul meu este să ajung la fiecare. Vreau să cred că orientarea unora spre

științele juridice, administrative, economice îmbinate cu un „strop” de ARTĂ e generată cu prioritate și de impactul meu și de fondul lor sufletesc. Trebuie să ai o anumită afinitate pentru disciplinele de învățământ respective, să știi cum să le transmiți, cum să le îmbini interdisciplinar. Contează și capacitatea mea de a observa talentul, de a-l observa pe cel care poate, care își dorește, a trebuit să îi descopăr. Arta de a scrie are nevoie de o sensibilitate aparte, o nuanță pe care poate o ai acolo n tine. Rolul meu este să îi observ pe cei care doresc. Dar, am un mare avantaj predau la un colegiu care are prestanță, valoare, elevii vin cu un fond aparte, alături de care e mai simplu de construit. Depinde foarte mult de dascăl.

Astfel, acest proiect educațional este o formă prin care evoluăm și prin care elevii devin **OAMENI ADEVĂRAȚI**, oameni care își formează o viziune, care rămâne cea mai mare putere pe care o putem avea asupra vieții noastre, cât și asupra celorlalți.

I.S. În opinia dumneavoastră care sunt beneficiile pe care această revistă le poate oferi elevilor în urma lecturării acesteia?

Prof. RRD. Cadrul educațional reprezintă factorul de natură spirituală, ideologică, religioasă care influențează într-un mod specific conștiința juridică a subiecților de drept, iar în condițiile în care normele juridice exprimă năzuințele populației ele devin elemente de cultură. Subiecții de drept prin intermediul conștiinței juridice apreciază (evaluează) normele de drept din punct de vedere al moralității.

Așadar, sunt numeroase beneficii, însușirea și familiarizarea cu noțiunile specifice disciplinelor de specialitate, dezvoltarea abilităților de identificare; organizarea administrativă a țării; autoritățile publice centrale ale administrației publice, servicii descentralizate ale acestora, autoritățile administrației publice locale și ale serviciilor publice.

I.S. Ne puteți vorbi despre importanța materiilor legislative și juridice abordate în liceu?

Prof. RRD. Este bine știut că omul, ca ființă complexă, în comportamentul și activitatea sa se ghidează nu numai de rațional, de cunoștințe, dar și de emoții, de sentimente, de retrăirile lăuntrice, adică de elemente psihologice.

Idealul educațional care tinde către cultivarea unui minim de însușiri necesare fiecărui membru al societății. Tratăm idealul educațional drept principiul de maximă generalitate care exprimă valorile fundamentale ale unei societăți concrete în ceea ce privește calitățile esențiale ale membrilor săi în prezent și mai ales în perspectivă. Este un model mental a ceea ce personalitatea trebuie și poate să devină în dimensiunile sale educabile..

Idealul educațional nu este un model descriptiv exhaustiv al unei personalități standard și nu trebuie perceput ca o instanță care tinde să uniformizeze personalitatea membrilor societății, să-i depersonalizeze, ci ca un model orientativ pentru autorealizare permanentă și participare activă la progresul social. Idealul educațional este exprimat într-o noțiune sau o sintagmă care are un accentuat caracter abstract și relevă însușirile considerate a fi esențiale pentru omul de mâine făcând abstracție de cele neesențiale din punctul de vedere al interesului și dezirabilității sociale.

I.S. Ce v-a influențat să urmați o carieră în acest domeniu?

Prof. RRD. Da, bună întrebare, un parcurs al carierei mele, lung și anevoios, așa cum zice proverbul latin care m-a călăuzit „**PER ASPERA AD ASTRA...**” (**PE CĂI ANEVOIOASE CĂTRE STELE**). Trebuie să mă întorc în timp, câteodată nu-mi vine nici mie să cred că au trecut 25 de ani de când lucrez. Fiind absolventă a Liceului Pedagogic, imediat după absolvire am intrat în învățământ, am predat limba engleză, timp de 2 ani la Gimnaziul „George Coșbuc” din Târgu Mureș. A fost o experiență unică. Apoi am renunțat la învățământ, fiind studentă la Facultatea de Drept, iar după absolvirea celor 4 ani, am devenit consilier juridic la o societate pe acțiuni, însă în cei 6 ani tot nu m-am regăsit, gândul îmi era **LA ȘCOALA MEA, LA ELEVII MEI...** După toată această experiență pe care am avut-o în domeniul juridic, mi s-a

deschis „calea”

către Colegiul Economic „Transilvania” Tîrgu Mureș și astăzi sunt profesor titular la catedra de **ECONOMIC, ADMINISTRATIV, COMERT, SERVICII/DREPT.**

MAMA mea m-a susținut necondiționat în carieră și în viața personală. Mama este modelul meu, este o femeie **LUPTĂTOARE, PUTERNICĂ, IUBITOARE** și cu **SUFLET NOBIL**. Îi mulțumesc pentru ceea ce sunt astăzi, pentru privilegiul de a-mi deveni profesia, **PASIUNE**.

În opinia mea, a fi **DASCĂL** este o **VOCATIE**, devine vocație, chemare, în momentul în care ești dedicat complet. În timpul liber, gândul continuă să caute soluții, încearcă să găsească metoda inovativă și cea mai bună de predare a lecției, de captare a atenției elevilor, de a-i duce în taina științelor predate, un profesor este ntr-o continuă perfecționare, căutare a binelui pentru elevii săi.

I.S. Ce sfat le-ați da elevilor care doresc să urmeze Facultatea de Drept?

Prof. RRD. Facultatea de Drept nu este ușoară, dar atunci când îți dorești cu adevărat, totul devine posibil. Un sfat ar fi să nu fie ignoranți. Să fie tot timpul atenți la ce se întâmplă în jurul lor. Înainte de a fi juriști, ei trebuie să fie niște oameni deosebiți. Multă lume consideră, dacă îți însușești niște cunoștințe, din orice domeniu, în cazul nostru domeniul juridic, este suficient. În domeniul juridic, indiferent de meseriile pe care le vor desfășura, vor lucra în primul rând cu oameni. Iar când lucrezi cu oameni trebuie să fii deschis către oameni; pentru că acesta este principalul lucru, punctul de pornire pentru această activitate. Prin urmare, le recomand să fie în primul rând oameni, să analizeze lucrurile cu sufletul, cu inima, cu mintea – și după aceea, beneficiind de cunoștințele pe care le-au dobândit în facultate, să aplice dispozițiile legii, la relațiile umane pe care le au. Începuturile profesiei sunt dificile, dar dacă există pasiune, îi poți cunoaște frumusețea.

I.S. În viitor vor mai vedea și alte numere lumina tiparelor?

Prof. RRd. Desigur! Proiectul va continua, cu alți „actori”, cu alte piese.....

I.S. Le puteți adresa câteva cuvinte elevilor Colegiului Economic „Transilvania” ?

Prof. RRD. Da, vă invit să vă răspundeți la următoarele întrebări:

- **Care sunt valorile în care credeți?**
- **Cum vă vedeți peste 10 ani?**
- **Cât contează succesul pentru voi?**

Și să reflectați la următorul citat: „Succesul înseamnă să obții ceea ce dorești. Fericirea e să-ți dorești ceea ce ai obținut!”

Vă mulțumesc!

ILIEȘ SABINA-ADRIANA
CLASA a XII-a C
COLEGIU ECONOMIC „TRANSILVANIA”
TÂRGU MUREȘ

Interviu cu doamna notar, ISPAS STELA

„Felix qui, quod amat defendere fortiter audet!”

Fericit cel ce poate să apere ceea ce iubește!

Profesia de notar aparține domeniului juridic, având o misiune de interes public. Câteva zeci de oameni instruiți sau mai puțin instruiți trec zilnic pragul cabinetului dumneavoastră, încredințându-vă problemele lor- cum mi-ați mărturisit în interviul anterior- nutrinđ speranța că dumneavoastră le veți rezolva.

1. Cât este de dificil în societatea contemporană(dacă considerați că este) pentru o femeie să practice această profesie?

Consider că este o meserie frumoasă pentru o femeie ...

Nu poate fi comparat cu nimic sentimentul de mulțumire pe care îl încerc atunci când, după o zi dificilă, clienții mei pleacă mulțumiți cu actul notarial în mână- dovadă că voința lor a fost respectată și că raporturile dintre ei au fost corect deslușite, că am găsit cele mai bune soluții juridice pentru problema lor. Tocmai pentru că mă identific cu această profesie, loialitatea pentru valorile pe care o reprezintă și sentimentul de mulțumire care se naște în suflet după soluționarea fiecărei probleme juridice complicate, îmi dau puterea de a gestiona și de a trece mai ușor peste momentele ei dificile (care sunt inevitabile).

2. Ce înseamnă pentru dumneavoastră această profesie? Care sunt valorile în care credeți, pe care le promovați?

Pentru mine această profesie înseamnă angajament, responsabilitate, asumare, zbatere, căutare, onestitate, rigoare, mulțumire. Valorile fundamentale în care am crezut dintotdeauna sunt: binele, adevărul, libertatea, bunele moravuri, echitatea, dreptatea, iar acestea sunt ocrotite prin activitatea notarială. Practicând această profesie le apar zi de zi. După atâția ani, pot să spun că această profesie este parte in tegrantă a ființei mele și că este o bucurie să trăiesc în adevărul frumoasei maxime latine: „Felix qui, quod amat defendere fortiter audet” „Fericit cel ce poate să apere ceea ce iubește”

3. Ce ne puteți spune despre relația notar-client?

Consider că în primul rând relația dintre client și notar trebuie să fie bazată pe încredere. Notarul are rolul de consilier indispensabil la toate evenimentele din viața unei persoane sau familii. Rolul de consilier are scopul de a-l ajuta pe clientul său să prevină sau să evite litigiile ulterioare. Codul deontologic al notarilor publici trasează profilul moral și profesional al notarului și detaliază principiile pe care notarul trebuie să le respecte în relația cu clienții:

Principiul echidistanței, imparțialității și al independenței: Activitatea notarială se întemeiază pe echidistanță, imparțialitate și independență profesională. Notarul public are obligația de a consilia beneficiarii serviciului notarial, în mod corect, dezinteresat și nepărtinitor, cu privire la consecințele și la efectele actului notarial sau ale procedurii notariale solicitate.

Principiul adevărului, echității și al bunei-credințe: Notarul public va îndeplini actele și procedurile notariale în concordanță cu voința reală a părților și în condițiile prevăzute de lege și bunele moravuri. Orice îndoială în legătură cu legalitatea activității notariale trebuie să fie înlăturată înainte de îndeplinirea acesteia. În întreaga sa activitate, notarul public va urmări adevărul, va promova dreptatea și nepărtinirea față de beneficiarii serviciilor notariale.

Principiul confidențialității și păstrării secretului profesional: Notarul public are obligația de a păstra, în conformitate cu dispozițiile legale, confidențialitatea și secretul profesional.

Principiul nediscriminării: În desfășurarea activității notariale, notarul pu-blic nu va ține cont de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex și apartenență sexuală, opinie sau apartenență politică, avere, origine socială etc., toate persoanele fiind egale.

4. François Fillon, fost prim-ministru al Republicii Franceze, spunea:

„Convingerea mea este că frumoasa funcție a notarului este un centru de gravitație, un punct de întâlnire și de echilibru, la intersecția între public și privat, între juridic și judiciar, între libertate și constrângere. Notarul încarnează puterea publică, autoritatea suverană plasată în serviciul persoanelor particulare, luminează consimțămintele pentru ca ele să fie expresia unei libertăți conștiente și responsabile și le conferă forță executorie pentru cazul derapajelor uneia sau alteia dintre părți.”

5. Care este rolul instituției notarului în societatea contemporană?

Prin competențele conferite de Legea nr. 31/1995 privind activitatea notarială, notarul public îndeplinește o funcție socială de mare importanță, fiind aproape de cetățeni în toate momentele importate ale vieții, de la logodnă și căsătorie, la cumpărarea primei proprietăți, la desfacerea căsătoriei și împărțirea patrimoniului, la întocmirea unui testament, dezbaterea unei moșteniri, în activitatea antreprenorială precum și în domeniul societăților comerciale. Activitatea notarială se realizează în aceeași măsură pentru toate persoanele, fără a se face deosebire de: rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenența politică, avere sau origine socială.

6. Titlul de notar public a reapărut în România la câțiva ani după prăbușirea dictaturii comuniste. Notariatul din România poate fi comparat cu cel internațional?

Notariatul român este prezent și apreciat la nivel internațional, acesta fiind parte a Uniunii Internaționale a Notariatului. Actul notarial întocmit în România este recunoscut pe plan internațional. Dreptul de liberă circulație de care beneficiază cetățenii români în spațiul european a determinat creșterea numărului de cazuri cu element de extraneitate, cu care noi, notarii ne confruntăm în activitatea noastră. La nivel european au intrat în vigoare mai multe regulamente care se aplică în toate țările Uniunii Europene. Suntem deci, chemați să aplicăm și să ne formăm în domeniul dreptului Uniunii Europene. Ca să vă dau un exemplu concret, în anul 2015 a intrat în vigoare Regulamentul UE în domeniul succesiunilor, cu posibilitatea pentru notarul român de a elibera un Certificat European de Moștenitor. Notarul român poate fi sesizat cu o succesiune în care legea aplicabilă să fie cea a unui stat membru UE. Aceste spețe sunt extrem de dificile și presupun mult studiu și documentare. Va trebui să studiem, să cunoaștem și să aplicăm conținutul unei legi străine, ceea ce este o noutate pentru noi și în același timp o provocare. Putem spune că notariatul român este parte integrantă a notariatului european, că notariatul român își extinde granițele ....

7. Cum vedeți evoluția profesiilor juridice(ținând cont de faptul că la momentul actual, unii consideră piața muncii saturată)?

Poate ar fi de interes efectuarea unor studii sociologice în legătură cu evoluția profesiilor juridice în general și cu evoluția profesiei de notar public, în special. În legătură cu viitorul profesiei de notar public, consider că va continua procesul de consolidare, că practicarea acesteia va sta sub semnul competenței și al responsabilității, notarul fiind în continuare un partener al statului și un profesionist imparțial și echidistant în relația cu beneficiarul actului notarial.

8. Astăzi, tot mai mulți tineri licențiați în drept îmbrățișează această profesie, de cele mai multe ori din motive financiare, chiar fără a avea vocație. Ce condiții trebuie să îndeplinească o persoană pentru a deveni notarstagiar?

Conform prevederilor Legii nr. 36/1995 privind activitatea notarială, poate deveni notar stagiar, persoana care îndeplinește următoarele condiții

este licențiată în drept;

are cetățenia română; a unui stat membru al Uniunii Europene; a unui stat aparținând Spațiului Economic European sau a Confederației Elvețiene și are domiciliul sau, după caz, reședința obișnuită în România

- are capacitatea de exercițiu deplină;
- nu are antecedente penale;
- cunoaște limba română;
- este aptă din punct de vedere medical, fizic și psihologic pentru exercitarea funcției;
- se bucură de o bună reputație;
- este declarată admisă la examenul sau concursul pentru dobândirea calității de notar stagiar.

SĂ ȘTII ESTE DREPTUL TĂU!

- se angajează să încheie cu Institutul Notarial Român, contractul de pregătire, dacă va fi declarată admisă la examen sau concurs;

**INTERVIU REALIZAT DE
PÎRVU ALEXANDRA
UNIVERSITATEA TEHNICĂ CLUJ NAPOCA
FACULTATEA DE ARHITECTURĂ ȘI URBANISM
ANUL IV**

Interviu cu doamna avocat ONEA IOANA ulterior judecător

Din dorința de a afla mai multe despre ce reprezintă și presupune profesia de avocat și judecător, noi, Pop Violeta și Neag Gabriela, studente la Facultatea de Drept, UMFST Târgu Mureș, spre îndrumarea doamnei profesoare Răuță Delia, am apelat la bunăvoința doamnei Onea Ioana, realizând un interviu complex despre aceste meserii din domeniul juridic.

Avocatul este un jurist, care asigură exercitarea calificată a dreptului la apărare, drept recunoscut și garantat de Constituția României, de lege, de pactele și de tratatele la care România este parte. Profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare și funcționare autonome, în condițiile Legii nr.51/1995 și ale Statutului profesiei.

1. Care au fost factorii care v-au influențat în alegerea unei meserii din domeniul juridic?

Întotdeauna mi-a plăcut ideea de dreptate și caracteristicile acesteia. Însă, această alegere am făcut-o la îndrumarea bunicului și a unchiului meu, care au avut meserii în domeniul juridic.

2. Care ar fi fost meseria pentru care ați fi optat dacă nu alegeți meseria de avocat?

Prima dată mă gândeam, când eram la liceu, să urmez o facultate care să îmi permită să intru în școli, să fiu profesor. Dar cum bunicul meu a terminat dreptul, iar unchiul meu era avocat, m-au cam influențat în hotărârea mea.

3. Cum decurgea o zi din viața dumneavoastră de avocat?

La început mă stresam foarte mult, pentru că voiam să fie totul perfect. Cu timpul am ajuns la concluzia că nu trebuie neapărat să urmăresc perfecțiunea absolută, pentru că aceasta nu poate fi atinsă, dar este foarte important să faci tot ce poți. Este important ca tu să fi mulțumit de calitatea muncii tale.

4. Dacă ați avea acum 18 ani, v-ați îndrepta tot spre meseria de avocat, respective judecător?

Da, categoric. Aș urma același mers, pentru că și perioada de avocatură, cel puțin în ceea ce mă privește, avut câștigurile ei. M-a ajutat să înțeleg oamenii, să lucrez cu oamenii și a fost cu totul altceva în momentul în care am intrat judecător.

5. Ce v-a făcut să treceți de la meseria de avocat la judecător?

Am vrut să încerc și altceva și mi-a plăcut. Aveam colege de facultate care au intrat direct judecătorești și îmi plăcea foarte mult activitatea lor, din cele povestite de ele.

6. Știm că meseria de judecător presupune și riscuri. Nu v-a fost niciodată frică de amenințări?

Nu. Deci încercam să fac totul cât mai bine, astfel încât să nu am regrete sau remușcări că nu am reușit să fac totul bine, sau că nu am fost atentă, ori că nu am studiat destul. Astfel eram liniștită în ceea ce privește calitatea muncii mele.

7. De-a lungul profesiei dumneavoastră, ați avut timp și de viața de familie?

Da, categoric. Este foarte important acest echilibru. Am încercat tot timpul să mențin acest echilibru și după ce am intrat judecător, această meserie fiind foarte frumoasă, dar și foarte solicitantă, am căutat să îmi aloc timp pentru mine și familia mea. Deci, cu alte cuvinte, când terminam serviciul, ziceam punct, acum mă ocup de familie, de copii, de mine.

8. Vă puteați detașa complet de meserie ?

Nu, asta nu am reușit. De obicei noaptea, mă trezeam și spuneam că acolo trebuia să fac altfel sau îmi veneau idei noi. Deci asta nu am reușit. Dar ce am reușit, și ceea ce vă sfătuiesc și pe voi, este să căutați să aveți un echilibru. Să lăsați deoparte munca și să încercați să vă concentrați pe altceva.

9. Trecând la o altă etapă a vieții dumneavoastră, etapa în care ați reușit să intrați în școli, ne puteți spune mai multe despre proiectul pe care doriți să îl prezentați?

Acest proiect „Fii avocat în școala ta”, proiect care este la nivelul Uniunii Barourilor, la nivel național, se desfășoară în toate județele din țară și presupune sprijinirea tinerilor ca aceștia să poată reacționa adecvat la problemele generației lor. Venim cu cazuri practice, pe care le explicăm din punct de vedere juridic, din punct de vedere al consecințelor și al răspunderii. Proiectul presupune prezentarea problemelor de viață, având cinci teme mari.

10. Este foarte importantă educația juridică și cunoașterea consecințelor fiecărei acțiuni.

Da, deoarece totul poate începe dintr-o glumă, iar această glumă poate să aibă consecințe care pot să atragă anumite forme de răspundere. E foarte important să cunoaștem consecințele pentru ca ulterior să ne putem reglacomportamentul. De aceea vrem noi, ca avocați, să intrăm în școli cu aceste teme. O primă temă de introducere este prezentarea profesiilor juridice, a doua temă fiind o temă care se concentrează pe explicarea diferenței dintre norma social și norma juridică. Această explicare se face cu cazuri practice și deoarece fenomenul des întâlnit este fenomenul bullying, pornim de la cazuri practice de tipul acesta, pentru explicarea principiului „Libertatea mea se termină unde începe libertatea ta”. Tema a treia deja este o temă mai gravă, pentru că tratăm toate faptele penale care sunt infracțiuni. Și începem cu infracțiuni de violență și infracțiuni care vizează patrimoniul, continuând cu infracțiuni privitoare la viața sexuală și infracțiuni legate de droguri, acesta fiind tema patru, iar ultima temă aducând în prim-plan infracțiunile informatice, totul pornind de la situații practice sau cu aplicații practice, pentru a fi pe înțelesul elevilor.

11. Când a început acest proiect?

Proiectul a început în 15 martie, însă nu am reușit să îl introducem în toate școlile, deoarece suntem un grup mic de avocați. Noi suntem avocați voluntari. În momentul de față suntem 26 de avocați pe tot județul Mureș.

Vă mulțumim pentru timpul acordat! Vă dorim mult succes în proiectele viitoare.

**POP VIOLETA ȘI NEAG GABRIELA
STUDENTE,
UMFST TÂRGU MUREȘ FACULTATEA DE DREPT**

Interviu cu doamna judecător, LAZĂR BIANCA MARIA

Pentru că dorim să vă dezvăluim cât mai multe detalii din mai multe aspecte ale dreptului, am ales să stăm de vorbă cu o persoană care lucrează în domeniul dreptului, are nobila profesie de judecător și ocupă funcția de vicepreședinte al Tribunalului Județului Sibiu.

Judecătorul, realizează activitatea de judecată propriu-zisă: conduce dezbaterile contradictorii dintre părți, administrează probele solicitate de părți sau dispuse din oficiu, pronunță și motivează hotărârea, aplicând legea corespunzătoare stării de fapt stabilite pe baza probelor. În procesul penal, judecătorul decide dacă inculpatul este vinovat sau nu de comiterea infracțiunii, pe baza probelor din dosar.

1. De ce ați ales să dezvoltați o carieră în domeniul drept?

„Mai mult din curiozitate, apoi din pasiune. Era un „teritoriu” necunoscut pentru mine, neavând pe nimeni în familie care să lucreze în domeniu, însă când am început să îl descifrez, mi-am dat seama că era cel mai potrivit lucru pe care îl puteam face în acel moment. S-a dovedit că am ales bine.”

2. Ce v-a determinat să vă alegeți profesia pe judecător?

„Este o profesie nobilă care îți oferă satisfacții pe măsură atunci când o faci din suflet.”

3. Ce studii ați urmat și ce eforturi au fost necesare pentru a ajunge în funcția pe care o aveți?

„Am absolvit Facultatea de Drept, apoi am dat examen de intrare în magistratură.”

4. Legi apar mereu noi sau se modifică. Cum reușiți să fiți la curent cu toate?

„Prin foarte mult studiu individual, pregătire profesională.”

5. În ce constă o zi sau o săptămână din viața de judecător? Ce sarcini aveți de îndeplinit?

„O zi pe săptămână am ședință de judecată publică, ceea ce presupune cel puțin două zile de studiu al ședinței de judecată, apoi după ședință deliberez și urmează ca în celelalte zile ale săptămânii să motivez hotărârile date... și apoi o iau de la capăt.”

6. Când trebuie să dați o sentință, în cadrul unui proces, cum vă simțiți?

„Mai mult decât responsabil, indiferent dacă este vorba despre penal sau civil: e vorba de a schimba ceva în viața unui om.”

7. Dacă ar fi acum să reveniți la momentul în care v-ați decis să urmați o cariera în domeniul dreptului, v-ați răzgândi?

„Aș alege ceea ce fac astăzi fără ezitare.”

8. Cum reușiți să vă împărțiți timpul între carieră și familie?

„Destul de greu, din păcate. Sunt situații în care munca te solicită în defavoarea familiei. Undeva pierzi ceva...”

9. Ce îi sfătuiți pe tinerii liceeni care se gândesc să urmeze facultatea de drept?

„Să își urmeze visul la fel ca și mine.”

10. Pentru tinerii care sunt la început de drum, ce ar fi mai indicat să pună pe primul loc în viață: profesia sau familia?

„E greu de dat un astfel de sfat. Personal cred că o viață de familie împlinită îți dă elanul să fii puternic și să faci față provocărilor profesionale. E un lucru minunat, ca, după o zi grea de muncă să te întorci la cei dragi ai tăi, care te înțeleg și îți oferă căldura lor sufletească.”

Vă mulțumim!
ILIEȘ SABINA-ADRIANA
CLASA a XII-a C
COLEGIU ECONOMIC „TRANSILVANIA”
TÂRGU MUREȘ

Interviu cu doamna avocat ILEA MIHAELA-DIANA, Baroul Mureș

Din cele mai vechi timpuri, profesia de avocat a fost privită ca una nobilă. Avocații erau considerați intelectuali, iar munca lor era foarte respectată de toți membrii societății.

Potrivit relatărilor istorice, primii practicanți ai dreptului au fost oratorii Greciei Antice. La început, asistența juridică nu a fost permisă, dar în cele din urmă, inculpaților li s-a permis să solicite ajutor de la un însoțitor fără compensație financiară.

1. De ce ați ales să dezvoltați o carieră în domeniul de drept?

Am ales acest domeniu pentru că de mică am fost pasionată de ideea de dreptate și mi-am dorit să urmez o carieră prin intermediul căreia să pot ajuta cât mai mult oamenii. Dreptul este despre și pentru oameni, este arta binelui și a echității. Momentul în care am descoperit acest domeniu și pasiunea pentru drept a fost în clasa a VII-a, când am început să studiez drepturile omului la disciplina Cultură Civică.

2. Reprezintă această profesie o tradiție în familia dumneavoastră?

Profesia de avocat nu reprezintă o tradiție în familia mea. Eu m-am născut și am crescut în satul Idicel-Pădure din județul Mureș, un sat la poalele Munților Gurghiului. Ocupația de bază a oamenilor în satul meu natal este creșterea animalelor, astfel că tradiția în familia mea este legată de creșterea ovinelor. Cu toate acestea, familia m-a susținut necondiționat în alegerea pe care am făcut-o și mi-a sădit ambiția, dedicarea, pasiunea și satisfacția lucrului bine făcut, valori care m-au ghidat în profesie.

3. Care au fost factorii ce v-au determinat să vă doriți o carieră pe acest domeniu?

Primul factor a fost dorința de cunoaștere, dorindu-mi încă de mică să lucrez într-un domeniu care mă poate ajuta să mă dezvolt și să dobândesc cunoștințe în mod continuu. Apoi, m-am văzut mereu o mică luptătoare și mi-am dorit să depun eforturi pentru a face dreptate. În egală măsură, mi-am dorit un domeniu în care activitatea desfășurată să fie dinamică, dreptul fiind domeniul ideal în acest sens. Nu în ultimul rând, deși nu este factorul determinant, la alegerea mea a contribuit dorința de a-mi face un viitor mai bun și care să-mi aducă o oarecare stabilitate, văzând că viața de la țară este foarte grea, iar munca anevoioasă a țăranilor nu este răsplătită la adevărata valoare.

4. Cine a fost modelul dumneavoastră în viață?

Modelul meu în viață a fost și rămâne mama mea. Am luat exemplul modului în care tratează oamenii, corectitudinea, ambiția și punctualitatea. Chiar dacă nu urmează o carieră în domeniul dreptului, a fost cea care m-a susținut și încurajat necondiționat.

5. Cum decurge o zi din viața dumneavoastră?

În primul rând, aș dori să menționez că de la intrarea în proferie nicio zinu seamănă cu alta, iar sfera atribuțiilor profesionale nu îmi permite să am un program fix. Rutina nu este prezentă în programul meu, acesta fiind și unul dintre principalele motive pentru care am ales această profesie.

De obicei mă trezesc dimineața la ora 7, cu excepția zilelor în care știu că programul la birou este mai aglomerat și am deplasări de făcut, când aleg să mă trezesc puțin mai devreme (orele 5-6) pentru a reuși să mă încadrez cu toate activitățile în timpul programului de lucru. În prima parte a zilei de regulă sunt plecată la instanță, iar ulterior mă întorc la birou pentru redactare de acte juridice, documentare, studiu de dosare și ședințe cu clienții. În zilele în care am cauze fixate la instanțele din alte localități o mare parte din timp îl petrec în deplasări. În ceea ce privește programul de muncă, prefer să îmi închei activitatea la orele 16-17, cu excepția zilelor în care există de realizat sarcini care nu suferă amânare, iar după masa prefer să o petrec desfășurând activități în casă, în special să gătesc, aceasta fiind a doua mea pasiune după drept. De foarte multe ori însămi lucrez și de acasă pregătind dosare, documentându-mă pe anumite aspecte de ordin juridic iar în această perioadă petrec și timp învățând pentru examenul de definitivat. Activitățile de relaxare le petrec în mare parte la sfârșit de săptămână pentru că în timpul săptămânii nu prea reușesc să le includ în program. La fel, timpul pentru familie îl dedic tot la sfârșit de săptămână.

Fiind înscrisă la organele de urmărire penală pe lista de permanență mă deplasez la secții de poliție atunci când este solicitată prezența mea la audieri în calitate de avocat din oficiu, iar în astfel de situații sunt nevoită să îmi reorganizez programul pe ziua respectivă și să-mi prioritizez foarte bine sarcinile de îndeplinit.

6. Dacă astăzi ați avea 18 ani, v-ați îndrepta spre același tărâm, cel al științelor juridice?

Munca în acest domeniu îmi oferă satisfacții atât pe plan personal cât și pe plan profesional, motiv pentru care aș merge spre aceeași ramură. Pe viitor, după acumularea unei experiențe de viață îmi doresc să acced în magistratură deoarece consider că profesia de judecător mi se potrivește cel mai bine.

7. Le puteți da câteva sfaturi tinerilor liceeni, care doresc să urmeze o carieră juridică?

Primul sfat pe care îl pot oferi este să nu ezite să își cultive cunoștințele în mod continuu. Indiferent de domeniu, orice nouă informație este foarte utilă pentru un practicant al dreptului. Apoi, legat de pregătirea pentru accederea într-o profesie juridică, recomand o pregătire constantă din punct de vedere teoretic încă din perioada primului an de facultate. De asemenea, consider că este foarte important ca un tânăr student să profite de toate oportunitățile legate de stagii de practică, pe mai multe ramuri ale dreptului și în cât mai multe corpuri profesionale, pentru că astfel are șansa să descopere ceea ce îi place cu adevărat și poate face alegerea în cunoștință de cauză.

8. Cum vă împărțiți timpul între locul de muncă și familie?

Nu am reușit până în momentul de față să găsesc rețeta secretă pentru a împărți timpul între locul de muncă și familie. Din păcate, reușesc să petrec foarte puțin timp cu familia. Probabil am această problemă pentru că la momentul actual sunt avocat stagiar și nu mi-am finalizat pregătirea profesională, având fixate și deplasări în Brașov la cursurile organizate în cadrul Institutului Național Pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților. Pe măsură ce va trece timpul și după promovarea examenului de definitivare am speranța că o să fiu mult mai productivă și că o să reușesc să dedic cât mai mult timp familiei.

9. Cine a fost mentorul dumneavoastră?

Mentorul meu în domeniul dreptului a fost și este îndrumătorul meu, domnul avocat Căținean Daniel. Am început să colaborăm în timp ce eram în anul 4 de facultate și m-a ajutat cu o mulțime de sfaturi, mă susține și îmi oferă toată îndrumarea de care am nevoie.

10. Ce eforturi ați depus pentru a deveni avocat?

Primul și cel mai important efort a fost acela de a învăța foarte mult pe perioada facultății, sacrificându-mi marea majoritate a timpului pentru pregătirea teoretică.

În perioada anilor de studiu o altă parte din timp am sacrificat-o participând la concursuri de procese simulate și făcând practică în domeniu: la cabinete de avocat, la un cabinet notarial și la Direcția pentru Investigarea Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, astfel că am ajuns în situația de a avea foarte puțin timp liber.

Întrucât provin de la țară nu pot spune că mi-a fost foarte ușor să acced în profesie, deoarece, cu precădere în perioada școlii generale și a liceului dar și în vacanțele din timpul facultății am fost nevoită să îmbinnaveta zilnică la școală cu studiul și cu activitățile în gospodărie. Se găsesc foarte greu oameni care vor să lucreze la animale, astfel că, având susținere din partea familiei m-am simțit datoră să ofer ajutor la rândul meu. Studiind și muncind în gospodărie am trăit perioade în care nu am avut absolut deloc timp pentru mine, însă la acest moment pot spune că toate eforturile au meritat.

Vă mulțumim! Mult succes în cariera dumneavoastră!

ILIEȘ SABINA-ADRIANA

CLASA a XII-a C

**COLEGIUL ECONOMIC „TRANSILVANIA”
TÂRGU MUREȘ**

DREPTUL. NOȚIUNEA DE DREPT

DREPTUL ÎN VERSURI

VISUL MEU

Stau și mă gândesc mereu
Ce meserie o să am eu
Medic sau astronaut
Sau scriitor cunoscut?
Tot timpul mi-a fost drag de carte,
Citeam lecturile parte în parte,
Îmi place să fiu strict și drept
Lucruri să judec corect.
Sincer să fiu mereu am visat
Să port robă de-avocat,
Să merg mândru-n tribunal,
Să apăr la un proces penal,
Ori dacă nu, jurist eu mă voi face,
Să reprezint autoritatea sau instituții publice.
Încep să văd țelul pe care mi-l croiesc
Iar peste câțva timp sper să-l și trăiesc.

Dreptul reprezintă ansamblul de norme juridice.

Chiar dacă uneori pare dezorganizată, societatea modernă este guvernată de norme de drept (norme juridice), pentru că acestea reprezintă efortul omului de a organiza societatea.

Noțiunea de normă provine din limba latină de la substantivul- norma- și din limba franceză de la substantivul- la norme .

Norma juridică este celula de bază a dreptului, reprezentând principiul de conduită impersonal, general și obligatoriu, care are drept scop asigurarea ordinii sociale. Obligativitatea asigurării ordinii publice revine autorităților locale, care în cazuri extreme o pot realiza prin constrângere, dar fără violență, deoarece:

“Legus virtus haec est imperare, vetare, permitere, premire. Forța legii constă în a ordona, a interzice, a permite, a pedepsi.”

Modestin

În societatea umană, acțiunile indivizilor sunt în cele din urmă determinate de nevoile lor. Aceste acțiuni trebuie limitate deoarece, atunci când se acționează individual asupra lor, pot intra în conflict cu nevoile altora, ceea ce ar putea duce la căderea societății. Diversitatea și complexitatea relațiilor sociale fac necesară organizarea și reglementarea raporturilor dintre oameni sau grupuri de oameni, pentru a face posibilă conviețuirea în cadrul societății. Dreptul la libertatea de exprimare poate fi limitat prin abuz, exercitat de o altă persoană sau grup de persoane. Legea reprezintă un ansamblu de reguli de comportament în relațiile sociale, al căror caracter principal este obligația pentru toți membrii societății organizate de a respecta dreptul la libertatea de exprimare al altora.

Izvorul principal de drept este actul normativ, care este actul autorității publice competente care conține norme juridice. Normele juridice reprezentate de noțiunea de drept constituie ansamblul de reguli a căror aplicare este garantată de stat.

Prin urmare, există mai multe tipuri de drept:

Drept penal- reglementează relațiile dintre individ și societate, Individul, ca membru al societății organizate (în stat) și societatea în întregul ei (statul). Dreptul penal prin Codul Penal și alte legi stabilește care din acțiunile sau inacțiunile oamenilor au caracter penal și astfel necesită o tragere la răspundere a persoanei sau persoanelor care se fac vinovate.

- Drept procesual penal- reglementează modul de desfășurare a proceselor cu caracter penal în instanță
- Drept constituțional- reglementează organizarea etatică a statului
- Drept administrativ- totalitate de norme juridice și principii de drept, care se referă la organizarea și funcționarea administrației publice.
- Drept financiar- reglementează politica financiar-fiscală a statului
- Drept bancar- reglementează activitatea băncilor și a altor instituții de credit
- Drept internațional public- reglementează raporturile juridice la nivel de stat
- Drept civil- reglementează raporturile patrimoniale și nepatrimoniale în care părțile figurează ca subiecte egale în drepturi.
- Drept procesual civil – reglementează modul de desfășurare a proceselor în instanță, altele decât cele cu caracter penal.
- Drept comercial- este definit ca fiind o ramură a dreptului privat.
- Dreptul muncii- cuprinde normele juridice aplicabile relațiilor individuale și colective care se nasc între patroni și salariații care prestează o muncă. Dreptul familiei- cuprinde norme de reglementare a relațiilor sociale ce au la bază familia.
- Dreptul proprietății intelectuale – reglementează dreptul de autor și alte drepturi conexe, dreptul de proprietate industrială, precum și alte relații sociale ce țin de domeniul proprietății intelectuale
- Drept internațional privat – reglementează raporturile juridice dintre persoane fizice sau juridice ce au în componență un element de extraneitate.
- Dreptul comerțului internațional – reglementează raporturile juridice dintre comercianți cu caracter de internaționalitate. Dreptul internațional reprezintă cadrul legislativ care reglementează relațiile între state sau între persoane sau entități de naționalități diferite. Textele definerii pentru dreptul internațional sunt tratatele, convențiile și acordurile.

La 10 decembrie 1948, Adunarea Generală a ONU a adoptat Declarația Universală a Drepturilor Omului, un document care conturează drepturile și libertățile fundamentale ale tuturor oamenilor. Această zi este sărbătorită ca Ziua Mondială a Drepturilor Omului pentru a reaminti tuturor importanța acestor drepturi și pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la provocările pe care încălcările drepturilor omului le reprezintă în continuare.

Sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial a adus problema drepturilor omului în atenția liderilor mondiali. ONU, organizație înființată la conferința de la San Francisco din 1945, a avut întotdeauna printre îndatoririle sale respectarea drepturilor omului, în paralel cu menținerea securității și păcii la nivel internațional.

Declarația ONU din 10 decembrie 1948 afirmă că toate ființele umane se nasc cu aceleași drepturi și libertăți fundamentale. Adunarea Generală a invitat toate statele și organizațiile interesate să sărbătorească 10 decembrie ca „Ziua Internațională a Drepturilor Omului” pentru a promova, recunoaște și respecta drepturile și libertățile omului.

De Ziua Internațională a Drepturilor Omului, ONU și guvernele statelor membre organizează diverse evenimente pentru a sărbători progresul înregistrat în ultimele două decenii în protejarea drepturilor omului. Tema pentru 2013 este „20 de ani de muncă pentru drepturile tale”. Este aniversarea Conferinței Mondiale pentru Drepturile Omului, care a decis crearea postului de Înalt Comisar pentru Drepturile Omului.

Cu această ocazie, Comisia pentru drepturile omului, religiile și problemele minorităților naționale din Camera Deputaților, împreună cu Institutul Român pentru Drepturile Omului, organizează la Palatul Parlamentului un simpozion cu participare internațională „20 de ani de muncă pentru drepturile tale”. La fiecare cinci ani, Națiunile Unite oferă Premiul pentru Activitate în Domeniul Drepturilor Omului unei organizații care a adus contribuții semnificative la protecția și promovarea drepturilor omului.

„Nu-ți depăși niciodată drepturile și ele vor deveni curând nelimitate.”

Jean Jacques Rousseau

Semnificația zilei de 9 Mai. Această zi are o triplă semnificație pentru noi, românii. Este Ziua Europei, a Independenței și se sărbătorește Victoria Coaliției Națiunilor Unite în cel de-al Doilea Război Mondial.

Ziua de 9 Mai 1945 marchează sfârșitul celui de-al doilea Război Mondial, ziua în care Germania nazistă a fost învinsă de Coaliția Națiunilor Unite. De asemenea, pe 9 Mai 1950, ministrul francez de Externe, Robert Schumann, propunea un plan de colaborare economică între Franța și Germania de Vest. Acela a fost practic momentul în care s-a născut Uniunea Europeană.

Mai multe state aveau să se unească în procesul de construcție a unei Europe noi. Deși inițial era vorba doar despre o uniune economică între cele mai puternice state din Europa - Franța și Germania - aceasta a devenit în timp o uniune ce apără drepturile și libertățile cetățenilor săi.

Uniunea Europeană creștea cu 4 state în anul 1951, când statele Beneluxului (Belgia, Luxembourg și Olanda) și Italia aderau la această comunitate. Ulterior, la acest complex proiect de

construcție europeană au aderat Irlanda, Marea Britanie și Danemarca (1973), Grecia (1981), Spania și Portugalia (1986), Suedia, Austria și Finlanda (1995), iar la 1 mai 2004, noi zece state: Cehia, Ciprul, Estonia, Letonia, Lituania, Malta, Slovacia, Slovenia, Polonia și Ungaria și la 1 ianuarie 2007 Bulgaria și România. Din iulie 2013, o altă țară a aderat la Uniunea Europeană: Croația, devenind astfel cel de-al 28-lea stat membru.

Drepturile și obligațiile fundamentale ale cetățenilor români sunt prevăzute în articolul 22 din Constituție.

Consider că fiecare cetățean ar trebui să fie conștient de drepturile și obligațiile sale în societate, astfel încât să își poată exprima în mod eficient opiniile și să aducă argumente relevante pentru a schimba situațiile.

În plus, o persoană informată este mai probabil să acționeze rațional în orice situație dată, atenuând riscul de a fi indus în eroare.

REDACTOR ELEV ILIEȘ SABINA-ADRIANA CLASA a XII-a C

DREPTURILE COPIILOR

„Menirea firească a școlii nu este să dea învățătură, ci să deștepte cultivând destoinicirile intelectuale în inima copilului, trebuința de a învăța toată viața.”

Ioan Slavici

Interesul pentru drepturile copilului a apărut în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, când a luat naștere prima mișcare preocupată de aspecte referitoare la dezvoltarea copilului, care pleda pentru protecția acestuia. După Primul Razboi Mondial, ideea drepturilor copilului a câștigat pentru prima dată atenția lumii. În 1959, Organizația Națiunilor Unite a adoptat Declarația drepturilor copilului. Drepturile copilului sunt acum lege. Aceasta urmărește sprijinirea familiei și comunității care există în jurul fiecărui copil, încercând să le ofere sprijin în procesul atât de complex- reprezentat de creșterea unui copil. O mai bună cunoaștere a drepturilor copilului va conduce la respectarea acestora și la o viață mai bună pentru toți copiii. De aceea, este foarte important ca din ce în ce mai multe persoane din România să aibă cunoștințe despre drepturile copilului. Înțelegând ce înseamnă în practică aceste drepturi, cu toții vom fi avizați despre felul în care trebuie să ne purtăm cu copiii. Toți copiii, indiferent de religie, situație materială, stare de sănătate, trebuie să se bucure de toate drepturile, statul fiind obligat să protejeze copiii împotriva oricăror forme de discriminare. Statul trebuie să respecte drepturile copilului și să întreprindă acțiuni pozitive de promovare a acestora, educația fiind orientată în sensul dezvoltării personalității și talentelor copilului, pregătindu-l pentru o viață activă ca adult.

Drepturile copilului pot fi grupate în trei categorii:

1. drepturile de protecție
2. drepturile de dezvoltare
3. drepturile de participare

În România autoritățile publice, organismele private autorizate, precum și persoanele fizice și persoanele juridice responsabile de protecția copilului sunt obligate să respecte și să garanteze drepturile copilului stabilite prin Constituție și lege, în concordanță cu prevederile Convenției Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, ratificată prin Legea nr.18/1990, republicată, și ale celorlalte acte

internaționale în materie, la care România este parte.

1. Copilul are dreptul la stabilirea și păstrarea identității sale.
2. Copilul are dreptul de a primi o educație.
3. Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva exploatarei.
4. Copilul are dreptul de a beneficia de un nivel de trai care să permită dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală și socială.
5. Copilul cu handicap are dreptul la îngrijire specială, adaptată nevoilor.
6. Copilul are dreptul la libertate de exprimare.
7. Copilul are dreptul la libertate de gândire, de conștiință și religie.
8. Copilul are dreptul la odihnă și vacanță.
9. Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva oricăror forme de violență, neglijență, abuz sau rele tratamente.
10. Copilul are dreptul să crească alături de părinții săi.
11. Copilul are dreptul la protecție alternativ

REDACTOR ELEV ILIEȘ SABINA-ADRIANA CLASA a XII-a C

DREPTURILE ELEVILOR

DREPTUL LA O ADOLESCENȚĂ FERICITĂ

Ce frumos e-acest cuvânt!
Și cât de tare strălucește,
Pe cerul vieții mele.

Ce bine e să fii copil!
Să n-ai problme și nici griji,
Să fii voios și fericit
Și de părinții tăi iubit.

Copilărie, mândră stea!
Ce-mi luminezi privirea
Eu mi-aș dori să fii aici
Cu mine-totdeauna.

Și-aș vrea să fiu mereu copil,
Și să visez întruna,
Să pot să zbor pe-o stea de foc,
Să-ating cerul cu mâna.

Și soarele să mă-ncălzească,
Cu razele lui blânde
Și să-mi arate drumul către
Palatul fermecat.

Că vreau să-o-ntâlnesc pe zâna,
Ce poate să îmi împlinească
Dorința de a opri timpul
Și de a fi mereu copil.

Și toți copiii de pe lume,
Să fie ocrotiți
Și să se joace ziua-ntreagă,
Iubiți și fericiți.

PÎRVU ALEXANDRA ELENA

Potrivit lui Snyders (1986), școlile au o influență semnificativă asupra vieții și culturii tinerilor. Ele își propun să atingă potențialul fiecărui elev și să-i împingă să realizeze lucruri mărețe. Cu toate acestea, este important să recunoaștem că nu toți elevii au aceleași valori sau pot suporta același nivel de presiune. De asemenea, școlile au tendința de a modela preferințele și dorințele elevilor, creând un set standardizat de așteptări pentru toți elevii. Acest lucru le poate limita capacitatea de a-și explora propriile căi unice și de a trăi în conformitate cu valorile lor individuale.

Este important ca educatorii și oficialii guvernamentali să se concentreze pe dezvoltarea unui set cuprinzător de drepturi pentru școlari, similare cu drepturile omului sau cu dreptul la educație pentru copii. Acest corpus de drepturi ar oferi un cadru pentru protejarea și promovarea bunăstării copiilor în mediul școlar. Acesta ar cuprinde o gamă largă de probleme, inclusiv accesul la resurse, libertatea de exprimare, protecția împotriva vătămării și egalitatea de tratament, indiferent de antecedente sau de identitate. Un astfel de corpus de drepturi ar fi un instrument puternic pentru a garanta că nevoile și interesele copiilor sunt luate în considerare în toate aspectele politicii și practicii educaționale și ar contribui la crearea unei societăți mai drepte și mai echitabile pentru toți.

REDACTOR ELEV ILIEȘ SABINA-ADRIANA CLASA a XII-a C

De asemenea o tânără artistă a fost de acord să îmi ofere un interviu. Eleva din clasa a XII-a A BANDEAN LAURA MARIA de la Colegiul Economic „Transilvania”.

Am stat de vorbă puțin cu o elevă foarte talentată din colegiul nostru și alături de ea am descoperit de ce aceasta și-a ales ca muză pe zeița Themis, dar și puțin din perspectivele ei personale asupra dreptății cât și a drepturilor elevilor.

1. De ce ai ales să pictezi acest tablou ?

După părerea mea, Themis este zeița care exprimă dreptatea, ordinea și legea, elemente care rezumă această revistă.

2. Ce exprimă pentru tine acest tablou ?

Pentru mine acest tablou exprimă ordine, felul în care toate obiectele se află în completă armonie, dreptate prin prezența Zeiței Themis, citatul în latina “Pacta sunt servanda” fiind principiul fundamental al dreptului, tradus în română: “Acordurile trebuie păstrate”.

3. Ce părere ai despre zeița pictată și despre egalitate ?

Părerea mea personală despre zeița pictată este că ea are o importanță extraordinară în mitologia greacă, fiind mult iubită de grecii antici pentru faptele sale.

Egalitatea ar trebui respectată, fără ea, societatea ar fi un haos.

4. Cunoști povestea și semnificațiile obiectelor ținute în mână de către zeiță ?

Themis este în mitologia greacă zeița dreptății, este reprezentată de o femeie severă, legată la ochi, ținând într-o mână o balanță, iar în cealaltă o sabie. Eșarfa arată că dreptatea trebuie să se facă cu imparțialitate, balanța ar cântări toate probele și ar arăta în condițiile de imparțialitate unde este dreptatea, iar sabia arată executarea hotărârii rezultate în urma judecății.

5. Te-ai gândit vreodată să urmezi o carieră în acest domeniu ?

Da, m-am gândit să urmez o carieră în acest domeniu, dar am renunțat pentru că nu găsesc plăcere în a picta din obligație, de aceea am ales să rămână la stagiul de hobby.

6. Ce părere ai despre sistemul de învățământ din România ?

Sistemul de învățământ din România, după părerea mea, este învechit. Învățăm aceleași lucruri ca părinții, bunicii noștri deși vremurile noastre sunt foarte diferite. Elevii nu au plăcere în a învăța, se pune accept doar pe modul în care reținem lecții dictate la clasă. Eu cred că ar trebui să se pună mai mult accept pe abilitățile noastre, pe ce ne pasionează și am vrea să facem pe viitor.

7. Ce părere ai despre drepturile elevilor ?

Drepturile elevilor sunt destul de bine punctate, ce aș dori să se adauge este dreptul de a ne putea evalua profesorii, cred că acest drept ar îmbunătăți sistemul de învățământ din România.

INTERVIU REALIZAT DE
ILIEȘ SABINA-ADRIANA
CLASA a XII-a C
COLEGIU ECONOMIC „TRANSILVANIA”
TÂRGU MUREȘ

EGALITATEA DE ȘANSE ÎN EDUCAȚIE

Egalitatea de șanse, legi anti-discriminare în legislația internațională/ europeană

Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Națiunilor Unite - stipulează eliminarea tuturor formelor de discriminare. Recunoșc dreptul la egalitate în fața legii și protecția împotriva discriminării ca fiind drepturi universale.

Convenția Europeană a Drepturilor Omului a stabilit încă din 1950 interzicerea discriminării pe baza de sex în relație cu drepturile cuprinse în Convenție.

Convenția UNESCO privind lupta împotriva discriminării în domeniul învățământului (1960);

Convenția cu privire la drepturile copilului (1989);

Tratatul de la Amsterdam (1997) - permite adoptarea de către toate statele membre ale Comunității Europene a tuturor mijloacelor adecvate pentru a lupta împotriva discriminării pe motive de sex, rasă, etnie, religie, convingeri, dizabilități, vârstă sau orientare sexuală.

Carta Drepturilor Fundamentale ale Uniunii Europene (2000) - se stipulează faptul că toate persoanele sunt egale în fața legii și se interzice orice formă de discriminare, în special discriminarea pe motive de sex, rasă, origine etnică sau socială, caracteristici genetice, limbă, religie, convingeri politice sau de altă natură, aparținând unei minorități naționale, proprietate, naștere, handicap, vârstă sau orientare sexuală.

Directiva Consiliului 2000/78/EC din 2000 - stabilește cadrul general de combatere a discriminării. Sunt definiți termenii de "discriminare directă" și "discriminare indirectă".

Discriminarea directă apare atunci când, într-o anumită situație, o persoană este tratată mai puțin favorabil decât este tratată o altă persoană într-o situație asemănătoare; acest tratament nefavorabil este aplicat persoanei pe motive de apartenență religioasă ori convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală.

Discriminarea indirectă apare atunci când o dispoziție, un criteriu sau o practică aparent neutră creează la un moment dat dezavantaj unei persoane în raport cu alta persoană pornind de la motive care tin de religie, convingerile, handicapul, orientare sexuală sau vârstă persoanei.

Egalitatea de șanse, legi anti-discriminare în legislația românească

Introducerea prevederilor europene în legislația românească a generat existența în cadrul normativ românesc a două pachete legislative care reglementează egalitatea de șanse pentru bărbați și femei, pe de o parte și discriminarea, pe de altă parte. Ambele pachete legislative includ și prevederi referitoare la problematica egalității de gen.

Constituția României - consacră principiul egalității între cetățeni.

Legea 202/2002 - consacrată promovării egalității de șanse între femei și bărbați în vederea eliminării discriminării pe criterii de sex. Sunt enumerate domeniile în care se aplică egalitatea de șanse: munca, educație, sănătate, cultură și informare, politică, participare la decizii, accesul la servicii și altele.

Ordonanța Guvernului nr. 137/ 2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

Legea nr. 48/2002 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

**PROF. ROȘCA-RĂUȚĂ DELIA-MARIA
COLEGIUL ECONOMIC „TRANSILVANIA”
TÂRGU MUREȘ**

ERASMUS. EXPERIENȚA PERSONALĂ

Mă numesc Ilieș Sabina-Adriana absolventă la COLEGIUL ECONOMIC "TRANSILVANIA" și am avut minunata oportunitate de a mă implica în cadrul proiectelor Erasmus.

Erasmus este un program educațional care oferă studenților posibilitatea de a studia și de a lucra în străinătate în Europa. Acest program a fost creat cu scopul de a promova schimbul cultural, de a îmbunătăți competențele lingvistice și de a îmbunătăți perspectivele de angajare. Programul este disponibil elevilor și studenților din toate domeniile și oferă o varietate de oportunități diferite de a se angaja cu cultura și comunitatea gazdă.

Unul dintre principalele beneficii ale programului Erasmus este oportunitatea de a dezvolta competențe lingvistice. A trăi și a studia într-o țară străină le permite studenților să se „cufunde” în limba și cultura locală și le oferă șansa de a-și exersa abilitățile lingvistice în fiecare zi. Această imersiune poate duce la îmbunătățiri semnificative ale competenței lingvistice, precum și la o înțelegere și apreciere mai profundă a culturii gazdă.

Pe lângă abilitățile lingvistice, Erasmus ajută și la dezvoltarea unor competențe interculturale importante. Trăind într-o țară străină, studenții întâlnesc moduri diferite de a gândi, de a comunica și de a lucra. Ei învață să navigheze prin diferențele culturale, să construiască relații cu oameni din medii diferite și să dezvolte o mentalitate globală. Aceste abilități sunt din ce în ce mai importante în lumea globalizată de astăzi, unde colaborarea interculturală devine din ce în ce mai comună.

Erasmus oferă, de asemenea, beneficii profesionale semnificative. Elevii care participă la program câștigă experiență valoroasă de lucru și studiu într-un context cultural diferit. Această experiență le poate îmbunătăți perspectivele de angajare, deoarece demonstrează adaptabilitate, independență și sensibilitate culturală. Absolvenții Erasmus beneficiază, de asemenea, de o rețea vastă de contacte și prieteni din întreaga Europă, care le poate oferi oportunități de carieră și conexiuni valoroase.

Cu toate acestea, în ciuda numeroaselor beneficii ale Erasmus, există și unele provocări. A trăi și a studia într-o țară străină poate fi dificil, în special pentru cei care nu au mai fost niciodată departe de casă. Pot exista bariere lingvistice, diferențe culturale și provocări în adaptarea la un nou mediu. Cu toate acestea, cu sprijinul și îndrumarea potrivită, aceste provocări pot fi depășite, iar beneficiile experienței pot fi cu adevărat transformatoare.

Din experiența mea personală, această oportunitate mi-a oferit doar beneficii și m-a ajutat să descopăr atât oameni și locuri noi, cât și să mă descopăr pe mine mai bine. Proiectele din cadrul Erasmus în care am fost implicată s-au desfășurat pe perioada anilor 2022-2023 de-a lungul a două minunate deplasări în Luxemburg și Croația și una când activitățile s-au desfășurat în România.

Datorită domnului director prof. Rucoi Gheorghică-Adrian și a doamnei director adjunct prof. Pocan Doina-Nicoleta, am reușit să ne implicăm în acest minunat proiect- schimb de experiențe alături de alte trei țări: Estonia, Luxemburg și Croația. În fiecare țară se învață despre economia acesteia, cultură, sistemul de învățământ, limbă, puțină istorie și despre comunitate.

De asemenea momentul când școala noastră a fost gazdă, eu alături de colegi, profesori cât și domnul director, doamna directoare adjunct, ne-am organizat și am colaborat pentru a organiza cea mai specială primire urmată de cele mai interesante, distractive și diverse activități. Programul a decurs exact cum am plănuțit, prima zi a fost plină de surprize, am început cu prezentarea unui power point despre țara noastră, oraș și cultură, iar apoi i-am surprins pe aceștia cu două cântărețe talentate și două perechi de dansatori fantastici care au cântat și au dansat pe muzica noastră populară. Am

format și echipele internaționale compuse dintr-un elev din fiecare țară și echipa de filmări care avea misiunea să surprindă toate momentele și să alcătuiască un videoclip la final. După, firmele de execuție ale claselor a XII-a și-au prezentat afacerile sub formă de power point și sub formă de standuri. O mică pauză pentru a servi prânzul a avut loc între aceste activități precedente și ultima din orarul nostru care urma să fie o vânatoare de comori prin centru. A doua zi a început foarte lejer, întrucât prezentarea firmei de execuție care s-a calificat pe primul loc faza județeană anul acesta la „Concursul Firmelor de execuție Business Plan, s-a desfășurat chiar la hotelul unde oaspeții erau cazați. Colegii au avut o prezentare nemaipomenită, firma lor având ca obiect de activitate comercializarea și producerea viorilor. După ce am terminat și am luat o pauză, autocarul ne aștepta în fața hotelului de unde am plecat la Reghin pentru a vizita Muzeul Satului, faimoasa fabrică de viori și în final o fabrică de tractoare.

La finalul zilei am cinat toți împreună la un restaurant la câțiva kilometri de Reghin. În ultima zi activitățile au devenit puțin mai solicitante, pentru început am primit o firmă din cele anterioare pe care le-am înființat de-a lungul celorlalte proiecte și să îi redactăm planul de afaceri după modelul celor de la firmele de execuție. După ce am terminat am prezentat creațiile noastre în fața tuturor. La finalul serii am fost așteptați la o cină festivă unde toți ne-am distrat de minune. Bineînțeles au fost înmânate și diplomele pe care toți elevii și profesorii le-au primit cu aplauze.

Deplasările către țările străine au fost și ele experiențe minunate în care eu alături de colegii mei și cadre didactice am creat prietenii și multe amintiri. Primiriile au fost călduroase, iar de-a lungul zilelor respective am cunoscut mulți oameni noi și am legat relații strânse de prietenie. Ajungeam de la un joc care sa ne ajute să „spargem gheața” la a povesti toată ziua și să ne luăm rămas bun cu lacrimi în ochi. Orarul primit era bine stabilit, creat cu multă grijă astfel încât activitățile de care avem parte să ne fie de folos atât informativ cât și practic. Cazarea și mâncarea au fost bineînțeles, alese delicat pentru a putea să ne simțim confortabil și să gustăm din preparatele lor specifice. Eu am rămas cu o impresie foarte bună despre acest proiect și încurajez tinerii să profite de acest program pentru că beneficiază atât de oportunitatea de a vizita o nouă țară, cât și de a-și dezvolta abilitățile de comunicare și adaptare într-un mediu străin cu oameni necunoscuți.

În concluzie, Erasmus este o oportunitate fantastică pentru elevi de a studia și de a lucra în străinătate, de a dobândi abilități lingvistice valoroase și competențe interculturale și de a-și îmbunătăți perspectivele de angajare. Deși pot exista provocări asociate cu experiența, beneficiile sunt semnificative și pot avea un impact profund asupra dezvoltării personale și profesionale a unui viitor angajat.

REDACTOR ELEV ILIEȘ SABINA-ADRIANA CLASA a XII-a C

*Am reușit să îi ofer un interviu mult iubitei noastre doamne profesoare **Gorcioaia Kinga Eva** care a participat alături de noi la activitățile din cadrul proiectului.*

1. Cum ți s-a părut interacțiunea cu elevii și profesorii din celelalte țări?

A fost o experiența unică și foarte valoroasă. Pe lângă faptul că am descoperit o țară nouă am cunoscut și oameni frumoși care ne-au dezvăluit secrete din cultura lor, idei interesante privind sistemul lor de învățământ și metodele folosite, dintre care unele mă străduiesc să le implementez și în țara noastră.

2. Cum ți s-au părut activitățile din cadrul acestui program?

Deși programul a fost foarte încărcat, activitățile erau interesante și diferite de ceea ce suntem obișnuiți. Mi-a plăcut că la întocmirea programului privind activitățile organizatorii au avut în vedere îmbinarea necesarului cu plăcutul, astfel a fost o plăcere să luăm parte la ele.

3. Cum ai reușit să te adaptezi într-un mediu străin?

În general mă adaptez destul de ușor, mai ales când trebuie să colaborez cu persoane care avem interese comune. În câteva zile am reușit să legăm prietenii frumoase ceea ce sper că va contribui la o colaborare fructuoasă în viitorul apropiat.

4. Care este cea mai plăcută amintire?

Este greu să răspund la această întrebare, fiind un oraș deosebit cred că plimbările plăcute în centrul vechi o să-mi rămână foarte mult întipărite în minte

5. Ai repeta o asemenea experiență? Dar ai încuraja și alți elevi să participe?

Da, bineînțeles, sper să mai am ocazia iau parte la astfel de proiecte, și îndemn pe toți care au posibilitatea să încerce să aplice și să experimenteze tot ce oferă programele Erasmus. Cu siguranță va merita!

*Am avut minunată plăcere de a oferi un interviu și colegului meu elevl foarte serios și implicat **POP VLAD TUDOR** din clasa a XII-a C, alături de care am participat la acest proiect.*

6. Cum ți s-a părut interacțiunea cu elevii și profesorii din celelalte țări?

Pe durata activităților din cadrul proiectului Erasmus am avut ocazia de a interacționa în mare parte cu elevii participanți din celelalte țări. Am rămas surprins de diferențele culturale dintre țările participante și am fost deschis să învăț ceva despre fiecare

7. Cum ți s-au părut activitățile din cadrul acestui program?

Activitățile din cadrul proiectului Erasmus au fost foarte bine planificate acestea îmbinând activitățile sociale cu cele culturale, având astfel parte de o experiență plăcută pe toată durata proiectului.

8. Cum ai reușit să te adaptezi într-un mediu străin?

Adaptarea la mediul străin nu a fost una ușoară, dar nici grea așa putea spune „partea grea” fiind familiarizarea cu orașul în care am locuit pe durata proiectului.

9. Care este cea mai plăcută amintire?

Cele mai plăcute amintiri din cadrul proiectului Erasmus sunt serile petrecute alături de elevii din alte țări, povestind și distrându-ne.

10. Ai repeta o asemenea experiență? Dar ai încuraja și alți elevi să participe?

Dacă așa mai avea ocazia așa repeta cu mare drag această experiență minunată, iar pe elevii care au această oportunitate îi încurajez să participe deoarece este o experiență unică de a vizita alte sisteme de învățământ.

**INTERVIURI REALIZATE DE
ILIEȘ SABINA-ADRIANA
CLASA a XII-a C
COLEGIU ECONOMIC „TRANSILVANIA”
TÂRGU MUREȘ**

ANII DE LICEU...

Liceul este o etapă crucială în viața proprie, deoarece marchează trecerea de la copilărie la maturitate. Acești patru ani sunt o perioadă de maturizare, schimbare și învățare care poate modela viitorul unei persoane în multe feluri. În acest articol, voi explora diferite aspecte ale anilor de liceu și impactul acestora asupra elevilor.

Din punct de vedere academic, anii de liceu sunt o muncă de studiu riguros și pregătire pentru facultate sau forță de muncă. Elevii urmează o varietate de cursuri, variate ale subiectului de bază, cum ar fi română, matematică și restul științelor, până la opțiuni precum artă, muzică și educație fizică. Elevii de liceu sunt provocați să dezvolte gândirea critică și abilități de rezolvare a problemelor, precum și să stăpânească o serie de subiecte care îi vor pregăti pentru următoarea etapă a vieții lor. Liceul oferă, de asemenea, oportunități pentru elevi de a-și explora interesele și talentele, dacă aceasta înseamnă să se alăture unui club, să participe la un sport sau să urmeze cursuri avansate.

Din punct de vedere social, anii de liceu pot fi atât incitanți, cât și provocatori. Elevii trebuie să „navigheze” în complexitatea relațiilor cu adolescenții, a presiunii egalei normelor sociale în timp ce creează un sentiment de identitate. Prietenii formate în anii de liceu pot dura toată viața, iar mulți elevi reușesc să creeze conexiuni semnificative cu colegii și profesorii lor. Cu toate acestea, liceul poate fi, de asemenea, o perioadă de conflict și competiție, deoarece elevii concurează pentru statutul recunoașterii în cercurile lor sociale.

Din punct de vedere emoțional, anii de liceu pot fi un „carusel de emoții”. Adolescenții se confruntă cu schimbări fizice, schimbări hormonale și presiunile de creștere. Acest lucru poate duce la sentimente de nesiguranță, anxietate și depresie, care pot afecta performanța academică și relațiile sociale. Liceul oferă sprijin elevilor prin servicii de consiliere, programe de mentorat de la egal la egal și alte resurse concepute pentru a ajuta elevii să facă față provocărilor emoționale ale adolescenței.

Anii de liceu, au o mare importanță pentru elevii care vor urma o carieră în domeniul economic. Acești ani de formare oferă o bază pentru înțelegerea conceptelor economice fundamentale, promovarea abilităților de gândire critică și pregătirea persoanelor pentru studii superioare sau un viitor în domeniul economiei.

Unul dintre avantajele cheie ale curriculumului de liceu pentru elevii care aleg un profil tehnologic este oportunitatea de a studia economia introductivă alături de contabilitate, marketing și multe alte materii de specialitate. Acest subiect prezintă elevilor principiile economice de bază, cum ar fi cererea și oferta, structurile pieței și indicatorii macroeconomici. Înțelegând aceste concepte fundamentale de la început, elevii pot construi o înțelegere solidă a modului cum funcționează economiile și pot dezvolta un cadru pentru analiza problemelor economice din lumea reală.

Mai mult, anii de liceu prezintă un mediu ideal pentru cultivarea abilităților de gândire critică, care sunt esențiale pentru succesul în management. Elevii sunt încurajați să exploreze problemele economice, să efectueze cercetări și să prezinte argumente folosind dovezi și raționamente logice. Aceste activități nu numai că îmbunătățesc abilitățile analitice, ci și abilitatea de a evalua diferite perspective și de a gândi critic despre politicile economice și implicațiile acestora.

Participarea la activități extracurriculare poate să îmbogățească experiența în liceu pentru elevi. Alăturarea unor cluburi precum dezbaterile sau modelul Națiunilor Unite poate oferi oportunități de a se angaja în discuții și simulări economice, îmbunătățind și mai mult înțelegerea principiilor economice. În plus, participarea la cercuri de matematică sau la cluburi legate de afaceri poate ajuta elevii să dezvolte abilități cantitative care sunt de neprețuit în analiza economică.

Anii de liceu sunt, de asemenea, un moment pentru elevi să pună bazele viitoarelor activități academice și profesionale. Aceștia pot beneficia, de asemenea, de explorarea stagiilor de practică sau a oportunităților de observare a locurilor de muncă în domeniul economic, deoarece aceste experiențe oferă perspective practice asupra aplicațiilor din lumea reală a principiilor economice și pot contribui la dosarul pentru facultate sau la perspectivele viitoare de angajare.

În plus, orele de economie de liceu pot servi ca o piatră de temelie pentru elevii care se gândesc să urmeze o licență în economie sau în domenii conexe la nivel de colegiu. Obținând o expunere la conceptele economice de la început, elevii își pot evalua interesul și aptitudinile pentru subiect, ajutându-i să ia decizii informate cu privire la viitorul lor traseu educațional.

În concluzie, anii de liceu în cadrul Colegiului Economic „Transilvania” oferă un „teren fertil” pentru elevi, pentru a pune bazele drumului lor academic și profesional. Prin cursuri introductive de dezvoltare a gândirii critice, implicarea extracurriculară și explorarea oportunităților viitoare, elevii pot înțelege principiile economice, își pot perfecționa abilitățile analitice și pot deschide calea pentru o carieră de succes în domeniul economic, juridic sau administrativ. În acești ani de formare, elevii au șansa de a-și aprinde pasiunea pentru materiile respective, pregătindu-i pentru provocările și oportunitățile pe care le urmează în căutarea cunoștințelor și expertizei economice.

Aș mai dori să adresez câteva cuvinte de mulțumire profesorilor noștri dragi care ne-au îndrumat și ne-au călăuzit drumul către orizontul maturității. Am avut parte de cei mai frumoși patru ani aici, la Colegiul Economic „Transilvania”, ani ai adolescenței și ai autodescoveririi, unde am creat amintiri valoroase alături de colegi, cât și de profesori, dar mai ales de doamna Dirigintă Pui Monica Emilia, care a reușit să ne împărtășească din cunoștințele sale și să ne mențină o clasă unită de la început până la sfârșit. Consider că modulele de specialitate ne-au ajutat enorm de mult în a ne forma o bază în ceea ce înseamnă viața reală, am avut posibilitatea de a pătrunde pe tărâmul unor discipline minunate care m-au ajutat să îmi schimb perspectiva legată de tot ce ține de domeniul economic, printre preferatele mele se enumeră: Etică și comunicare profesională, Administrarea Firmei, CPS, Legislație în Administrație și Negociere și Contractare, materii foarte folositoare care te vor ajuta în viața de zi cu zi. Aceste materii au fost predate de doamna *prof. dr. Răuță-Roșca Delia-Maria*, care ne-a predat aceste module cu mult entuziasm și interes. Orele cu dumneaei au fost cu adevărat fantastice. Cu ajutorul doamnei profesor fondator & redactor Răuță-Roșca Delia-Maria am avut oportunitatea de a descoperi Revista Juridică a școlii și tot datorită ei am reușit să colaborăm pentru a aduce la viață un nou număr. Să lucrezi sub coordonarea doamnei profesor a fost o experiență plăcută și mă simt onorată căci am avut parte de această unică oportunitate. Îmi va lipsi atmosfera de pe coridoarele liceului, dar și orele nenumărate petrecute în băncile frumoasei noastre clase. Parcă ieri mă aflam la festivitatea de deschidere și acum auzim ultimul clopoțel... Fiind o pasionată de matematică am

SĂ ȘTII ESTE DREPTUL TĂU!

decis ca ultim citat să preiau cuvintele cunoscutului poet îndrăgostit de ariile matematicii Ion Barbu...

„Ca și în geometrie, înțeleg prin poezie o anumită simbolică pentru reprezentarea formelor posibile de existență... Pentru mine poezia este o prelungire a geometriei, așa că, rămânând poet, n-am părăsit niciodată domeniul divin al geometriei.”

REDACTOR ELEV ILIEȘ SABINA-ADRIANA CLASA a XII-a C

IMPACTUL PANDEMIEI ASUPRA COPIILOR ȘI ADOLESCENȚILOR, NAVIGAREA PROVOCĂRILOR FĂRĂ PRECEDENT

Pandemia COVID-19 a declanșat o cascadă de consecințe neprevăzute asupra societăților din întreaga lume, care afectează oameni de toate grupele de vârstă. Printre cei mai vulnerabili se numără copiii și adolescenții, care au suferit perturbări semnificative în educația, interacțiunile sociale și bunăstarea mentală.

Una dintre cele mai imediate și răspândite consecințe ale pandemiei pentru copii și adolescenți este perturbarea educației acestora. Închiderea școlilor, învățarea la distanță și modelele hibride au devenit noua normă. Cu toate acestea, aceste schimbări au dus la o multitudine de provocări, inclusiv accesul redus la resursele educaționale și creșterea inegalităților educaționale. Mulți studenți s-au luptat cu adaptarea la învățarea online, lipsa interacțiunii față în față cu profesorii și sistemele de sprijin limitate, ceea ce duce la potențiale consecințe pe termen lung asupra progresului lor academic.

Pandemia a impus măsuri stricte de distanțare fizică, privând copiii și adolescenții de interacțiuni sociale esențiale. Izolarea de semeni, prieteni și membrii familiei extinse a avut un impact profund asupra dezvoltării lor sociale. Adolescenții, în special, au nevoie de interacțiune între egali și de sisteme de sprijin social pentru a-și forma identitățile, a construi relații și a dezvolta abilități esențiale de viață. Absența acestor experiențe poate duce la sentimente de singurătate, depresie, anxietate și chiar le poate împiedica creșterea emoțională și bunăstarea generală.

Personal perioada pandemiei s-a simțit de parcă toul era monton și gri, ba chiar am avut stări de anxietate care s-au resimțit, dar după câteva luni în care m-am obișnuit cu ideea aceasta de restricții am început să dezvolt din ce în ce mai multe hobby-uri pentru a-mi putea reveni din acea stare. Am început să fac cât mai multe exerciții fizice în casă deoarece lipsa mișcării se simțea. Totodată am început să mă axezez mai mult pe mine și pe sănătatea mea pentru a mă putea apăra de virus. Am simțit distanțarea față de prietenii mei, dar în schimb am reușit să mă apropiez mai mult de membrii familiei. Orele online nu se pot compara cu cele ținute fizic deoarece se pierdea foarte mult timp conectându-ne pe rețelele respective sau chiar se întrerupea ora din cauza semnalului prost.

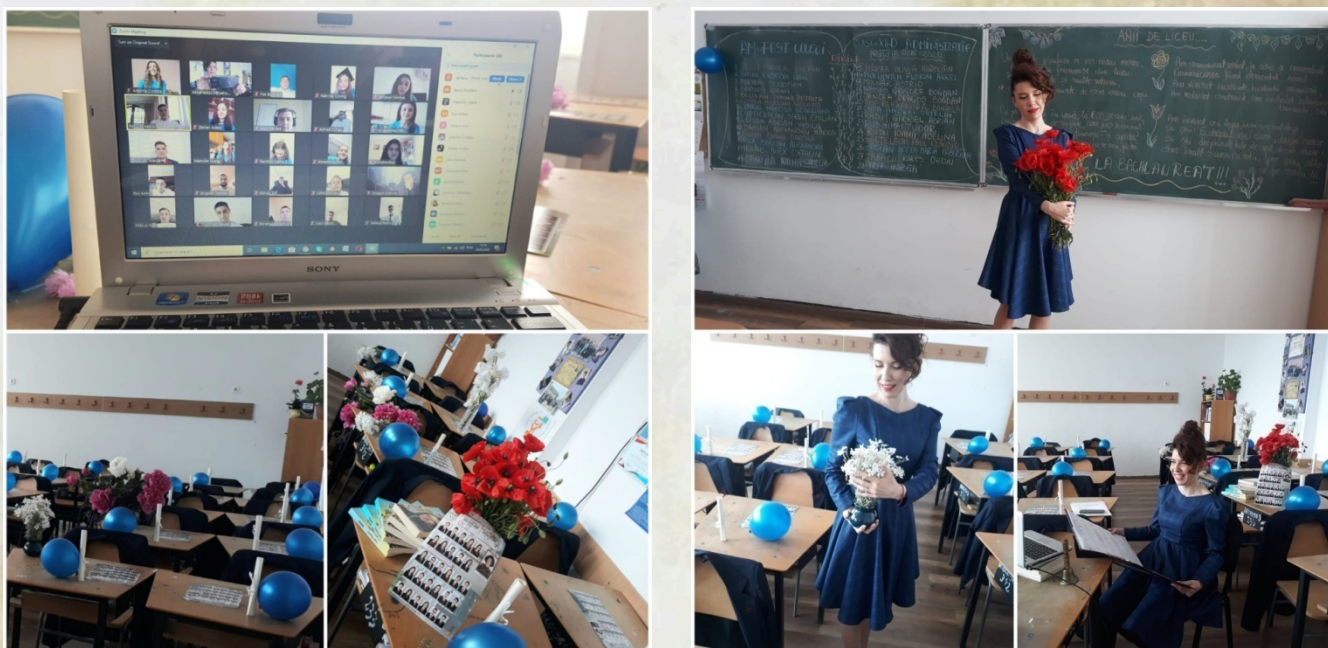
În concluzie pandemia a aruncat o umbră lungă asupra vieții copiilor și adolescenților, afectându-le

educația, interacțiunile sociale și sănătatea mintală. Pe măsură ce avansăm, este esențial să recunoaștem și să răspundem nevoilor unice ale tinerilor, oferindu-le sprijin, resurse și un spațiu sigur pentru a se vindeca și a crește. Investițiile în educație, accesul sporit la serviciile de sănătate mintală și promovarea legăturilor sociale sunt esențiale în atenuarea impactului pe termen lung al pandemiei asupra copiilor și adolescenților. Încurajând reziliența și empatia, putem da puterea tinerei generații să depășească aceste provocări fără precedent și să construiască un viitor mai luminos.

Chiar și în pandemie s-a desfășurat ultima oră de dirigenție și festivitatea de premiere, doamna dirigintă în clasă, elevii(clasa a XII- a D, promoția 2019) de acasă on-line, pe platforma Zoom.

(clasa a XII-a ținând festivitatea de absolvire online)

ELEV LOREDANA ROXANA CLASA a XII-a A

DEZVOLTAREA PERSONALĂ: CHEIA PENTRU A-ȚI ATINGE POTENȚIALUL MAXIM

Dezvoltarea personală reprezintă un proces continuu de creștere și evoluție a individului în diverse aspecte ale vieții sale. Este un efort conștient și deliberat de a-ți îmbunătăți abilitățile, cunoștințele, comportamentele și perspectivele, în scopul de a-ți atinge potențialul maxim și de a trăi o viață împlinită și satisfăcătoare. De-a lungul timpului, dezvoltarea personală a devenit o preocupare majoră pentru mulți oameni, deoarece realizăm că este cheia pentru a ne atinge obiectivele și a ne împlini aspirațiile.

Un aspect important al dezvoltării personale este autocunoașterea. A înțelege cine suntem cu adevărat, care sunt valorile și pasiunile noastre, punctele noastre forte și slabe, ne oferă o bază solidă pentru a ne ghida în viață. Auto-reflecția și introspecția sunt instrumente puternice în acest sens. Prin examinarea propriilor noastre gânduri, emoții și acțiuni, ne putem înțelege mai bine și putem identifica zonele în care putem crește și evolua.

Dezvoltarea personală implică și învățarea continuă. Viața este o călătorie plină de oportunități de învățare și de descoperire a lucrurilor noi. Prin cultivarea unei mentalități de învățare și deschidere, suntem capabili să ne dezvoltăm abilitățile și cunoștințele în diferite domenii. Cărțile, cursurile, seminarele, mentorii și interacțiunea cu oamenii din diferite medii ne pot oferi oportunități neprețuite de a ne extinde orizonturile și de a deveni mai buni în ceea ce facem.

O altă componentă esențială a dezvoltării personale este stabilirea și atingerea obiectivelor. Obiectivele ne oferă direcție și ne motivează să ne depășim limitele și să evoluăm. Este important să ne stabilim obiective realiste, măsurabile și relevante, iar apoi să ne concentrăm eforturile pentru a le atinge. În același timp, este esențial să fim flexibili și să fim deschiși la adaptare în fața schimbărilor și obstacolelor care pot apărea pe parcursul călătoriei noastre.

De asemenea, dezvoltarea personală implică și lucrul la abilitățile sociale și relaționale. Relațiile noastre cu ceilalți joacă un rol crucial în dezvoltarea noastră personală și în realizarea noastră în viață. Abilitățile de comunicare eficientă, empatia, gestionarea conflictelor și construirea relațiilor sănătoase sunt toate aspecte pe care le putem dezvolta și îmbunătăți pentru a ne îmbunătăți relațiile interpersonale.

Pe lângă aspectele menționate, dezvoltarea personală este strâns legată de gestionarea timpului și a stresului. Timpul nostru este o resursă prețioasă și este important să-l folosim în mod eficient și să ne organizăm prioritățile. De asemenea, gestionarea stresului este esențială pentru a ne menține echilibrul și pentru a ne păstra sănătatea fizică și mentală în fața presiunilor și provocărilor vieții de zi cu zi.

În concluzie, dezvoltarea personală este un proces continuu și dinamic care implică autocunoașterea, învățarea continuă, stabilirea și atingerea obiectivelor, dezvoltarea abilităților sociale și relaționale și gestionarea timpului și a stresului. Prin angajamentul față de dezvoltarea noastră personală, ne oferim șansa de a trăi o viață plină de satisfacții, de a ne îndeplini potențialul și de a contribui în mod pozitiv la lumea din jurul nostru.

ELEV ȘENDREA LAURENȚIU CLASA a XI-a A

Am avut șansa să discut cu un elev foarte ambițios, hotărât și informat legat de subiectul respectiv, acest tânăr licean Șendrea Laurențiu elev la Colegiul Economic „ Transilvania” în clasa a XI-a A m-a impresionat cu răspunsurile sale bine formulate și am învățat multe aspecte și secrete din perspectivele acestui minunat adolescent.

1. Fiind un tânăr adolescent in ziua de azi cum îți găsești motivația? Dar ce ai putea sa îmi spui despre greutățile întâlnite zilnic și cum treci peste acestea?

Ca și adolescenți, mulți cred că nu au ce să schimbe și își trăiesc tinerețea într-o constantă distracție și într-un constant ciclu de confort. Fiind înconjurat în mare parte de asemenea persoane și consumând zilnic ideea că nimeni nu dorește să se schimbe în mai bine, începi să te gândești și tu „Eu de ce aș vrea să mă schimb?” sau „De ce să fac lucrurile astea inconfortabile când toată lumea se distrează?”. Gândurile venite din ce vezi în exterior te seacă de motivație și de orice dorință de a face o schimbare în viața ta. De asta motivația ar trebui să vină din interiorul tău. Să vezi ce și unde vrei să ajungi și să urmărești acea viziune hrănindu-te cu motivația generată de flacăra ta interioară.

Și bineînțeles, tinerii adolescenți au viețile pline de probleme și de stres. Note, conflicte cu prietenii sau cu cei apropiați, o constantă stare de oboseală și multe alte lucruri pe care îl pot împiedica pe adolescent să meargă mai departe sau să privească imaginea de ansamblu. Mie personal îmi place să percep ca fiecare experiență proastă pățită că un lucru care m-a întărit și care m-a învățat o lecție pe viitor.

2. Ai vreun model pe care îl urmezi de la ideii până la stil de viața și aparența fizică?

Nu îmi place să urmez modele sau exemple. Prefer să vizualizez o versiune a persoanei mele de care o să fiu mândru în viitor și fac schimbări în viața mea în concordanță cu ideea de cum mă văd pe mine în viitor. E ca și cum aș gândi „Văd că pot fii persoana asta mai bună și mai de succes în viitor. Ce aș putea schimba și face acum ca să ating nivelul acela în viitor?”.

3. Ce părere ai despre importanța dezvoltării personale in viața tinerilor?

Mi se pare că dezvoltarea personală este un drum lung și greu care ar trebui cel mai bine început încă din adolescență. Vârstele cuprinse între 16-20 de ani sunt cele mai bune ferestre în care un om poate începe să se dezvolte și acest lucru i-ar aduce nenumărate avantaje la această vârstă, cum ar fii respect crescut din partea oamenilor de vârsta sa, o imagine mai pozitivă legată de sine, dezvoltarea disciplinei și chiar și a răbdării și alte nenumărate plusuri în viața sa.

4. Influența procrastinării și a consumului de conținut sunt doi factori mari in distragerea tinerilor de la focusare, ai putea sa menționezi câteva metode de combatere ale acestora?

Procrastinarea și consumul exagerat de conținut sunt două fenomene care merg mâna în mâna în generațiile noastre și ambele se nasc din cauza lipsei de disciplină a tinerilor. Această lipsă de disciplină și de autocontrol duce la lipsa de concentrare și pierderea viziunii de ansamblu a adolescenților. Ce fac eu ca să previn aceste lucruri este pur și simplu să îmi amintesc ce am de făcut în fiecare zi și să fac un efort conștient să nu mă las distras de nenumăratele tentații puse la dispoziția noastră.

5. Care este părerea ta despre sistemul de învățământ din România? Ce crezi ca lipsește sau ce este prea mult?

Sistemul nostru de învățământ este unul bazat pe abilitatea elevului de a stoca informație pe termen scurt că să poată fii evaluat prin examene sau teste. Mi se pare că prea puțină atenție este acordată informațiilor care ar putea fii valoroase unui elev sau sunt neglijate ideile de a se introduce cursuri și materii folositoare în viață de zi cu zi, cum ar fii educația financiară, cursuri în care înveți elevii cum să își formeze o dietă stabilă și sănătoasă sau cursuri in care să se prezinte informații importante și folositoare despre cum funcționează corpul nostru și cum am putea trata unele probleme care ar putea apărea.

6. Pentru un atlet cât și pentru un adolescent obișnuit nutriția este foarte importantă. Ești de părere ca aceasta și-ar avea locul ca o materie în școli și licee?

Într-adevăr, o alimentație sănătoasă și echilibrată este ceva foarte important ce fiecare adolescent ar trebui să urmeze. Susțin ideea de a implementa o materie in care elevii sunt învățați cum să se alimenteze sănătos și echilibrat pentru a le ajuta corpul care este într-o continuă dezvoltare.

7. Educația financiară este un capitol important în viața tinerilor, crezi că în următorii ani aceasta o să fie tratată cu seriozitate mai mare decât până acum?

Educația financiară este un subiect foarte important de studiat și fiecare om ar trebui să aibă cunoștințele elementare în acest domeniu. Mai ales tinerii, adulții în devenire și viitorul țării noastre ar trebui să fie educați legat de acest subiect cu mai multă seriozitate și cu mult mai mult implicare.

8. Ai putea să recomanzi tinerilor niște cărți bune? Motivează de ce cărțile sunt o bună modalitate de a ne îmbogăți cunoștințele.

Cărțile pot fi o sursă minunată de informații cât timp citești ce te atrage și ce te ajută cu adevărat. Pe drumul meu al dezvoltării personale, pot recomanda cu multă încredere aceste cărți: „Atomic Habits” de James Clear „The 15 invaluable laws of growth” de John C. Maxwell și „The magic of thinking big” de David J. Schwartz.

9. Fiind în clasa a XI-a ai vreo idee în spre ce domeniu ai dori să te îndrepti mai departe? Consideri că influența părinților prietenilor sau a profesorilor are legătura cu alegerile tale?

Aș dori să îmi continui viața lucrând în domeniul economic sau să devin un antreprenor. Cu siguranță, vorbele părinților și părerile prietenilor întotdeauna vor avea o influență asupra gândirii tale și o să te facă să te gândești de mai multe ori înainte să pășești înainte spre visul tău, dar eu sunt de părere că ar trebui să continui să faci ce îți place indiferent de critici.

10. Ai putea să ne prezinți câteva citate pe care le consideri esențiale dezvoltării personale?

Acestea sunt câteva citate preluate de la mai mulți youtuberi, influenceri sau speakeri motivaționali care în fiecare zi mi le amintesc:

- "Lucrează din greu mai ales când nu te simți în stare"
- "Întreabă-te dacă e mândră varianta ta din viitor de ce faci tu acum."
- "Cum o să trăiesc ziua de astăzi că ziua de mâine să fie în favoarea mea?"
- "Ce pot face astăzi și acum că să construiesc un viitor favorabil mie?"

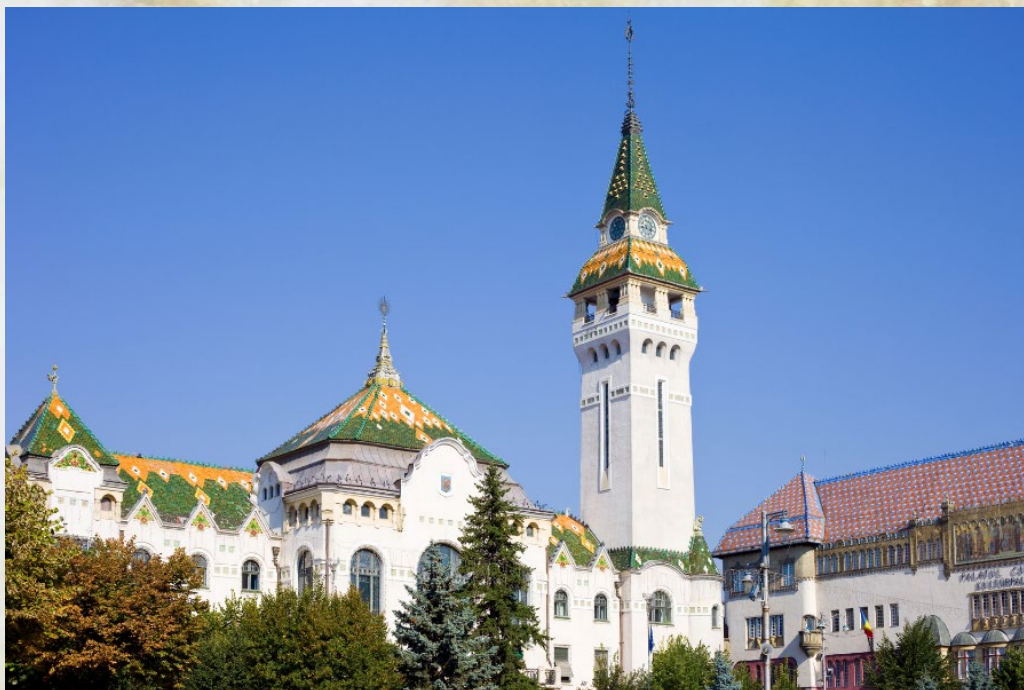

**INTERVIU REALIZAT DE
ILIEȘ SABINA-ADRIANA
CLASA a XII-a C
COLEGIU ECONOMIC „TRANSILVANIA”
TÂRGU MUREȘ**

PALATUL ADMINISTRATIV MUREȘ

Palatul Administrativ a fost inițial Primăria Orașului Liber Regal Târgu Mureș, în maghiară Közigazgatási Palota, inițial Városháza. Este un edificiu construit între anii 1905-1907, din inițiativa primarului György Bernády, drept sediu pentru primăria Târgu Mureș. A fost prima clădire menită să ofere la începutul secolului al XX-lea un aspect nou centrului orașului, caracteristic fiindu-i stilul secesion.

Palatul Administrativ a parcurs un drum foarte lung. Construit pentru Primăria orașului, Palatul Administrativ a devenit după 1948 sediu al Comitetului Județean al PCR al Județului Mureș. După 1990, imobilul a fost sediul autorităților publice, iar în prezent este sediul Consiliului Județean Mureș și al Prefecturii.

La începutul secolului al XX-lea orașul trecea printr-o etapă de transformare urbană, datorată unei intense dezvoltări economice și culturale, care a facilitat și stimulat afirmarea Secessionului și în Târgu-Mureș. Această prosperitate trebuia confirmată, astfel, între 1902-1913, din inițiativa primarului György Bernády în Târgu-Mureș au fost trasate 117 piețe, s-a realizat canalizarea orașului, regularizarea văii Mureșului, amenajarea cetății și asfaltarea a mare parte dintre străzi.

În afară de Camera de Comerț și Industrie, Palatul Pensiilor, Palatul Administrativ și Palatul Culturii au mai fost clădite: o casă de copii, cinci școli primare, liceul de fete, școala comercială, liceul militar, școli de ucenici, o nouă uzină de apă, o baie publică și un nou abator. Conform statisticilor, în această perioadă au fost construite peste 3.000 de imobile noi, iar numărul locuitorilor a crescut cu 10.000, ajungând la 29.000 de locuitori.

Piatra de temelie a fost pusă în vara anului 1906, în partea de sud a clădirii. Alături a fost pus câte un exemplar de aur din fiecare monedă de aur în circulație în acea perioadă.

Linia și suprafața fațadelor sunt antrenate de mișcare, urmând ritmul liniilor curbe, fluide și rafinate ale Secessionului ungar. Clădirea are un plan dreptunghiular, compus din patru corpuri dispuse în jurul unei curți interioare. Cele dinspre est și vest au trei etaje, iar cele dinspre nord și sud doar două.

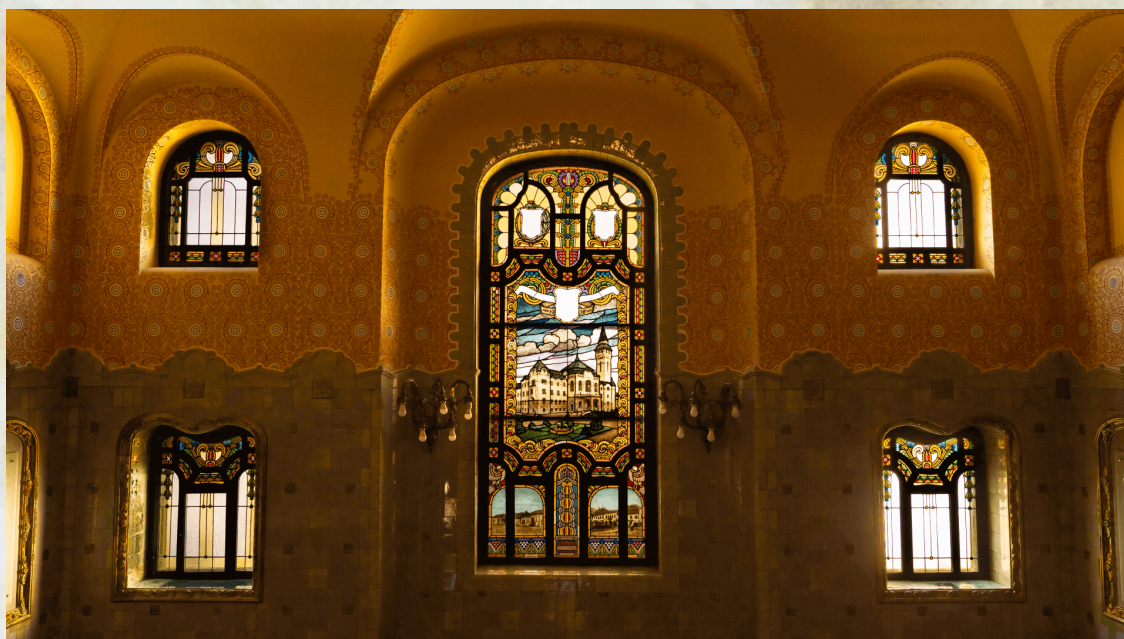
Arhitecții și-au concentrat atenția lor asupra fațadei de est, asimetrică, datorită turnului cu orologiu. Celelalte trei fațade sunt tratate unitar. Impărțite în registre inegale, fațadele sunt încadrate în chenare arcuite în jurul ferestrelor. Masivitatea bosajelor rustice din piatră ale parterului și cărămida aparentă a etajului I contrastează la etajul III și cornișă cu vivacitatea ceramicii florale smălțuite, colorată în verde, roșu, alb, galben și albastru.

Fațada principală, dinspre est, are corpul central decroșat și bine articulat, fiind subliniat de un portic robust cu o largă terasă deasupra. Cele trei intrări principale sunt simplu tratate, însă evidențiate prin ancadramente robuste și printr-un joc al pietrei și al cărămizii aparente. Cinci ferestre imense cu vitralii ale Sălii de Consiliu accentuează intrarea principală. Celelalte goluri ale fațadelor sunt tratate diferit, având forme distincte, fiind în plin centru la etajul I și III și dreptunghiulare la parter și etajul II. Acoperișul este astăzi doar parțial din majolică Zsolnay verde, cărămiziu și albă, aranjată în motive geometrice.

Palatul se remarcă și prin turnul cu orologiu înalt de 55 m, care a fost construit la insistențele Serviciului Pompierilor și a Poliției. Situat pe latura de nord-est, transformă complet percepția vizuală a clădirii, conferindu-i originalitate. De formă pătrată, turnul are logia ieșită pe console. Orologiul are cadrane pe toate cele patru laturi ale turnului. În turn se intră printr-o ușă bogat lucrată și se urcă 202 trepte pentru a avea o panoramă a întregului oraș.

Detaliu cu elemente decorative policrome, florale, de inspirație populară din majolică Zsolnay, țigle de coamă Zsolnay verzi, cornișa și ancadramentul unei ferestre, din ceramică verde, roșu, alb, galben și albastru.

În interior, remarcăm mai multe elemente istoriciste formate din bolți montate pe nervuri stelate ale marelui hol și coloanele cu capitel composit ce le sprijină. Ansamblul holului și al casei scărilor rămâne o dominantă renesanțistă, în forme sinuoase simboliste. Caracteristice sunt îndeosebi cele trei elemente: lămpile de bolți, banca de piatră și parapetul scării. Decorul curbiliniu spiralat apare și în vitraliile originale ale primăriei, ele vădind inspirația din domeniul țesăturilor populare. Interiorul cu încăperi diverse în funcție de destinație, bineînțeles cu o impozantă sală de consiliu, fac ca și astăzi, Prefectura și Consiliul Județean, să fie o clădire eficientă și impunătoare.

CONSILIUL JUDEȚEAN

În terminologia Constituției, Consiliul Județean reprezintă o autoritate a administrației publice pentru coordonarea activității consiliilor comunale și orașenești, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean.

Legea administrației publice locale definește Consiliul județean ca autoritate a administrației publice județene, consacrand în mod implicit regula potrivit căreia județul este o colectivitate locală, intermediară între orașe și comune, pe de o parte, și stat, pe de altă parte. Această colectivitate locală dispune de propria sa administrație, aleasă în condițiile legii.

Consiliile județene sunt compuse din consilieri, numărul acestora fiind determinat de lege, în funcție de numărul populației.

Alegerea consilierilor județeni are loc prin vot direct în condițiile Legii nr. 70/1991, republicată.

Atribuțiile Consiliului județean sunt legate de exercitarea funcției de coordonare a activității consiliilor comunale și orașenești, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean.

Pentru realizarea acestei funcții, Consiliul județean are atribuții privitoare la organizarea și conducerea serviciilor publice județene, adoptarea de programare și prognoze de dezvoltare economico-socială a județului, stabilirea orientărilor generale în domeniul urbanismului și amenajării teritoriale, administrării domeniului public și privat al județului, asigurarea construirii, întreținerii și modernizării drumurilor de interes județean și drumurilor de legătură cu județele vecine, reorganizarea regiilor autonome de interes județean.

Consiliul județean alege, dintre consilieri, președintele și vicepreședintele Consiliului județean, adoptă regulamentul consiliului, aprobă statutul personalului din serviciile publice județene, organigramele și numărul de personal al acestora.

De asemenea, Consiliul județean adoptă bugetul județean și stabilește impozite și taxe județene, precum și taxe speciale pe timp limitat, în condițiile legii.

Atribuțiile economice ale Consiliului județean se completează cu dreptul acestuia de a hotărî asupra înființării de instituții și agenți economici de interes județean, dobândirea, concesionarea sau închirierea de bunuri din domeniul privat și de servicii publice de interes județean, precum și participarea cu bunuri și capital la societățile comerciale, pentru realicarea de lucrări și servicii de interes județean.

Consiliile județene numesc și eliberează din funcție conducătorii agenților economici de sub autoritatea lor, le controlează activitatea și instituie norme orientative pentru regiile autonome sau pentru societățile comerciale pe care le înființează.

Atribuțiile consiliilor județene se extind și în domeniul social, științific, cultura-artistic, sportiv și în probleme referitoare la tineret, asigurând condiții instituționale sau materiale în aceste domenii. Ele exercită și alte atribuții stabilite de lege, cum ar fi atribuirea de denumiri de străzi, piețe și pentru alte obiective de interes local.

În principiu, mandatul Consiliului județean este de 4 ani, consilierii exercitându-și atribuțiile de la data depunerii jurământului până la întrunirea noului Consiliu județean desemnat în urma alegerilor generale pentru consiliile județene. Consiliul județean se întrunește o dată la două luni, în ședințe ordinare, și ori de

câte ori este necesar în ședințe extraordinare. Convocarea consiliului se face prin intermediul secretarului general al județului, cu cel puțin 5 zile înaintea ședințelor ordinare și cu cel puțin 3 zile înaintea ședințelor extraordinare. Ședințele extraordinare se convoacă la cererea președintelui, a cel puțin o treime din numărul membrilor săi sau la solicitarea prefectului, adresată președintelui Consiliului județean, în cazuri excepționale.

Convocarea se face în scris la domiciliul consilierului, se consemnează în procesul verbal al ședinței și va preciza data, ora, ordinea de zi a ședinței și locul acesteia.

În exercitarea atribuțiilor sale, Consiliul județean emite anumite hotărâri, care sunt acte administrative supuse contenciosului administrativ, fie de către prefect, fie de către persoanele interesate.

Potrivit art. 113, Consiliul județean alege dintre membrii săi, pe toată durata exercitării mandatului, un președinte și doi vicepreședinți.

Astfel, în virtutea legii, președintele Consiliului județean asigură executarea hotărârilor consiliului, exercită atribuțiile ce revin județului în calitate de persoană juridică, sprijină activitatea instituțiilor și a regiilor autonome de interes județean, precum și alte atribuții stabilite de lege sau de Consiliul județean.

Atribuțiile firești ale președintelui Consiliului județean sunt legate de calitatea sa de ordonator principal de credite: întocmirea proiectului de buget și a contului de închidere a exercițiului bugetar, numirea și eliberarea din funcție a personalului administrației publice județene, cu excepția secretarului, precum și prezentarea de rapoarte consiliului cu privire la starea și activitatea administrației județului său cu privire la starea economică a județului.

În exercitarea atribuțiilor prevăzute de lege, președintele Consiliului județean emite dispoziții cu caracter individual, ele fiind supuse controlului judecătoresc, fie în baza Legii contenciosului administrativ, fie în baza normelor dreptului comun.

**DOAMNA INSPECTOR PRINCIPAL, IOSUB LILIANA
CONSILIUL JUDEȚEAN MUREȘ**

NECESITATEA INTRODUCERII EDUCAȚIEI JURIDICE ÎN ȘCOLI

Noile orientări ale evoluției învățământului în țara noastră au o multiplă motivație socială: trebuie să-i ofere copilului șanse de viitor, școala trebuie să-i ofere cunoștințele, deprinderile și priceperile necesare de a se încadra în societatea în rapidă schimbare, trebuie să-i ofere șansa de a primi răspuns sau de a-l pune în situația de a-și răspunde singur la întrebările apărute în urma informațiilor primite.

Munca zilnică a unui cadru didactic, presupune predarea-învățarea, evaluarea, perfecționarea și autoperfecționarea continuă. Aceasta din urmă cuprinde o serie de activități, care vizează în primul rând optimizarea procesului de predare-învățare-evaluare prin găsirea unei modalități mai eficiente, de a realiza actul didactic, învățarea.

Consider că aceste preocupări sunt firești pentru un cadru didactic și mi-au caracterizat întotdeauna activitatea. Actuala perioadă de renaștere a școlii românești și așezarea ei pe noi coordonate, determinate de noua comandă socială, a stimulat interesul meu pentru înnoire, căutând variante și posibilități de renovare a planului de învățământ, a programelor școlare, experimentând la clasă noi strategii didactice specifice diferitelor discipline de învățământ, vârstei elevilor, dar și scopurilor propuse pentru învățare. Dintre acestea sunt preocupată de metodele de predare-învățare-evaluare a disciplinelor juridice. M-am oprit asupra "Disciplinelor juridice" datorită atracției pe care o am spre această zonă a cunoștințelor și pentru noutatea care o prezintă la învățământul liceal prin noile conținuturi abordate, cât și prin metodele și procedeele specifice învățării acestora.

Având în vedere interesul pe care l-au manifestat elevii asupra disciplinelor juridice, mi-am propus a aborda în această lucrare teme ce pot deschide noi orizonturi.

Scopul educației juridice este de a pregăti elevul de pe băncile școlii de astăzi pentru omul ce va fi independent în viitor. Își propune să aducă la cunoștință drepturile, obligațiile corelative pe care le are și modul în care statul român funcționează. Și nu în ultimul rând, îl pregătește pentru viață, pentru a fi capabil să își construiască propriul comportament în mod corect încă de la o vârstă fragedă și, de ce nu, să îi educe și pe ceilalți din jur.

Arătându-le cum funcționează justiția și explicându-le principiile care stau la baza legilor, adolescenții sunt practic orientați în carieră. Astfel, cei ce sunt atrași de justiție pot aprofunda și deveni viitori avocați sau judecători de mâine.

Scopul informativ al educației juridice este cel mai important. În România, numărul adolescenților care ajung în centre de resocializare sau în penitenciare este uriaș, iar majoritatea cazurilor au loc din cauza unei proaste informări. Astfel, o clipă de inconștiență le poate distruge viața unor tineri cu un viitor promițător. Educația juridică îi responsabilizează pe tineri, făcându-i conștienți de faptele lor, prevenind totodată distugerea unor destine strălucite.

În România sunt patru milioane de copii, dintre care un milion sunt deja adolescenți. Legislația românească prevede că începând cu vârsta de 14 ani orice cetățean răspunde penal și contravențional. De aceea, copiii noștri ar trebui să știe ceea ce este permis și ceea ce este interzis să facă pentru a evita consecințele negative asupra lor din cauza unor fapte comise sau a unor anturaje nepotrivite.

În concluzie, educația juridică este foarte importantă iar în pregătirea și organizarea activităților didactice, trebuie să fim mereu preocupați de a alege cu cea mai mare grijă metode și procedee variate ce urmează a fi utilizate în procesul de predare-învățare, căutând să ne apropiem de capacitatea și nivelul de înțelegere al elevilor, adaptate fiind diferitelor situații de învățare, nivelului intelectual la elevilor, interesului acestora, etc. Cu cât gama de procedee didactice este mai largă și cu cât modalitățile de îmbinare sunt mai variate, cu atât potențialul psihic devine mai riguros.

PROF. GORCIOAIA KINGA EVA
COLEGIUL ECONOMIC „TRANSILVANIA”
TÂRGU.MUREȘ

*LEX, ARS ET LIBERTAS LEGE,
ARTĂ ȘI LIBERTATE*

„Artele sunt demersul spre Libertate. Culoarea, desenul, compoziția, muzica, literatura sunt simple instrumente ce ne conduc la Libertate. Ne conduc la Artă!”

Sergiu Celibidache

Arta - cea mai profundă expresie a creativității umane - este și ea guvernată de lege!

Artistul, fie el pictor, sculptor, actor, scriitor ori architect, făuritorul unei opere de artă, nu rămâne niciodată în afara normei juridice - celula de bază a dreptului.

Opera de artă, obiectul ce relaționează cu toate celelalte obiecte din jur, este un bun mobil însuflețit, original, exprimat printr-o creație grafică sau plastică.

Originalitatea sa, o caracteristică esențială a operei de artă, este reprezentată de amprenta personalității autorului.

În dreptul european, **Directiva 2001/84/CE** privind dreptul de suită în beneficiul autorului unei opere de artă originale o definește pe aceasta astfel: „orice operă de artă plastică¹ sau grafică: pictură, colaj, tablou, desen, gravură, tipăritură, litografie, sculptură, tapiserie, obiect ceramic sau din sticlă și fotografie, cu condiția ca aceasta să fie realizată de artistul însuși sau să fie copie considerată operă de artă originală”.

Un precedent valoros în acest sens este sentința pronunțată de instanța americană, din New York, în anul 1928, în procesul istoric **Brâncuși vs. SUA**.

Atunci, sculptorul român, Constantin Brâncuși intenta proces autorităților vamale americane pentru a le determina pe acestea să recunoască statutul de operă de artă pentru sculptura sa, intitulată: **Pasărea din văzduh**.

Sculptura este o ramură a artelor plastice care crează imagini artistice în trei dimensiuni, prin cioplirea sau modelarea unui material. Artă a formelor tridimensionale, mai veche decât pictura rupestră, sculptura, cea în piatră, în special, constituie una dintre cele mai vechi modalități de exprimare vizuală a gândurilor și sentimentelor omenești.

PASĂREA DIN VĂZDUH

Conform legislației în vigoare în anul 1922: **Tariff Act, Art.1704**, operele de artă erau scutite de plata taxelor vamale.

Astfel, soluția dată a fost favorabilă artistului român, instanța reținând că, în ciuda dificultății de a o asimila unei păsări, sculptura este frumoasă, este opera unui artist profesionist, fiind așadar exceptată de la plata taxelor vamale.

Drepturile asupra operei de artă sunt protejate, în măsura în care aceasta posedă atributul originalității - autorul și-a exprimat liber ideile și sentimentele.

Legea nr. 8/1996, la **Art. 4(1)** din țara noastră recunoaște drept autor al unei opere de artă, persoana sub numele căreia apare pentru prima dată opera și incriminează fapta persoanei care își însușește fără drept creația unui alt autor prezentând-o ca fiind proprie (**art. 141(1)**). Pedepșa prevăzută pentru această faptă este închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau amendă.

Un exemplu ilustrativ este cel al artistului Christo, care împreună cu Jeanne-Claude, a obținut autorizațiile necesare pentru punerea în aplicare a ideii de „împachetare”.

În anul 1985, pentru o perioadă de 15 zile, cei doi au învelit Pont Neuf – cel mai vechi pod parizian – cu un material cu aspect de mătase.

Podului împachetat, simbol al Parisului, i-a fost recunoscut statutul de operă de artă originală. Constituid o noutate, podul a fost fotografiat, iar imaginea acestuia împachetat a fost imprimată pe cărți

poștale, destinate comercializării, fără acordul artistului și fără plata acestuia.

Artistul i-a acționat în judecată pe fotografi și a obținut câștig de cauză, instanțele franceze considerând că a fost încălcat dreptul de autor al artistului, prin utilizarea imaginii operei acestuia, în lipsa consimțământului său.

Același artist a solicitat apoi instanței, protecția ideii de „împachetare” într-un conflict cu o autoritate publică. Cea din urmă a pus în practică împachetarea unor arbori, în maniera artistului Christo.

În acest caz, instanța de judecată nu i-a dat câștig de cauză artistului, aplicând principiul liberei circulații a ideilor.

O altă speță, cazul Renoir-Guino a vizat recunoașterea calității de coautor.

Tânărul sculptor francez de origine catalană, Richard Guino a realizat, la Cagnes-sur-Mer, câteva machete, sub coordonarea lui Auguste Renoir. De menționat că, în ultimii ani de viață, dextralitatea marelui Renoir a fost grav afectată.

Instanța a apreciat că Guino a fost mai mult decât un simplu executant, având un aport creator, în lipsa căruia rezultatul ar fi fost cu totul altul și i-a dat câștig de cauză, numindu-l coautor.

Așadar, artistul are libertatea de a visa, dar opera sa este întotdeauna o iluzie, acea iluzie întreruptă de lege!
căci:

“LEGEA este garanția faptului că oamenii vor fi onești unii cu alții.”

(Aristotel)

**PÎRVU ALEXANDRA ELENA
UNIVERSITATEA TEHNICĂ CLUJ NAPOCA
FACULTATEA DE ARHITECTURĂ ȘI URBANISM
ANUL IV**

CONTRACTUL DE MUNCĂ

Munca, înțeleasă ca activitate creatoare de valori materiale sau spirituale este insolubil legată de viața omului. Munca reprezintă o necesitate sub aspect social, ea prezentând un rol important în formarea personalității umane. Munca se poate presta într-o multitudine de forme, care se integrează potrivit specificului lor, diverselor ramuri de drept.

Activitatea desfășurată în vederea desfășurării proiectului mă ajută să mă formalizez cu terminologia și limbajul juridic, ceea ce îmi va fi de un real folos în viitoarea activitate de tehnician în administrație publică.

Din perspectiva dreptului muncii, acesta se poate presta și în cadrul unor raporturi juridice de muncă, categorie din care fac parte raporturile juridice de muncă născute în baza încheierii unui contract individual de muncă.

Contractul individual de muncă se referă strict la persoana fizică, în timp ce contractul colectiv de muncă stabilește cadrul general, adică negocierea colectivă a condițiilor de muncă, a conflictelor colective, protecția socială a salariaților, deci stabilește condițiile generale în care se va încheia un contract individual de muncă.

ELEVA TRIFAN ADELINA CLASA a XII-a C

SELECȚIA PERSONALULUI ÎNTR-O ÎNȚEPRINDERE

Managementul resurselor umane este un factor de creștere a competitivității firmei și a economiei naționale, în ansamblu, un factor important de progres economic și social. Managementul resurselor umane contribuie decisiv la armonizarea intereselor indivizilor cu obiectivele firmei și ale societății, la împletirea armonioasă a rațiunilor economice cu rațiunile sociale atât în cadrul firmei, cât și la scara comunității și societății.

Societatea modernă se prezintă ca o rețea de organizații care apar, se dezvoltă sau dispar. În aceste condiții, oamenii reprezintă o resursă comună și, totodată, o resursă-cheie, o resursă vitală a tuturor organizațiilor care asigură supraviețuirea celorlalte, dezvoltarea și succesul competițional al acestora. Resursele umane sunt singurele capabile să producă și să reproducă toate resursele aflate la dispoziția unei organizații. Oamenii sunt resursele active ale unei organizații deoarece potențialul lor contribuie activ la creșterea eficienței și eficacității organizaționale.

În condițiile societății contemporane, ale progresului uriaș al cunoașterii științifice, managementul resurselor umane își dovedește o dată în plus marea sa capacitate de performanță, contribuind la micșorarea consumului de resurse nelimitate (pământ, muncă și capital) și poluante (combustibili fosili), la micșorarea dependenței creșterii economice de aceste resurse limitate, la armonizarea intereselor generațiilor prezente cu generațiile viitoare, la crearea unor mai bune condiții de conservare a planetei și a vieții în general. Într-o viziune strict microeconomică, managementul resurselor de muncă este atât o funcție a întreprinderii, alături de funcțiile comerciale, de cercetare-dezvoltare, de producție și financiar-contabilă, cât și o funcție a conducerii de ansamblu a întreprinderii, alături de funcțiile de previziune, de organizare, de comandă, de coordonare și de control.

Managementul resurselor umane se distinge și e detașează însă net de celelalte funcții ale întreprinderii și componente ale managementului în ansamblul său. Explicația rezidă din aceea că managementul resurselor umane constituie asocierea a două resurse: managerul și managementul pe de o parte, și resursa de muncă pe de altă parte, ambele resurse au aceeași origine umană, forma cea mai înaltă de organizare a materiei, a vieții, nici o altă resursă sau asociere de resurse nu se poate compara cu asocierea pe care o reprezintă managementul resurselor umane.

Selecția resurselor umane este un proces vital pentru o organizație care nu dorește numai supraviețuirea pe piață, ci și întărirea pozițiilor pe aceasta și pătrunderea cu succes pe piețe noi. Din perspective manageriale, aprecierea rezultatelor unei activități, raportate la obiectivele organizației și în relație cu contextul ireal în care se desfășoară, constituie o condiție a oricărui proces de selectare desfășurat eficient.

Astfel că, selecția este un proces continuu, deoarece orice firmă se confruntă, în oricare măsură cu fluctuația de personal, cu lipsa de personal calificat, cu apariția noilor posturi datorită dinamicii organizaționale. De aceea, pentru îmbunătățirea metodelor de selecție, aceste persoane au nevoie de evaluarea eficienței acestora și de un feed-back. Selecția personalului este un proces extrem de important pentru buna desfășurare a activității unei societăți comerciale. Succesul organizațiilor este influențat de calitatea forței de muncă. Organizațiile trebuie să se concentreze în primul rând asupra identificării și atragerii celor mai competitivi candidați pentru specificul organizației, care se asigură în cadrul procesului de selecție.

Selecția personalului este una dintre activitățile de bază referitoare la resursele umane, constituind totodată o adevărată responsabilitate pentru managerii de nivel superior.

Organizațiile în general sunt preocupate în a realiza o selecție cât mai bună a personalului pentru că această activitate poate deveni foarte costisitoare în momentul în care angajăm persoane care se dovedesc a fi necorespunzătoare în raport cu cerințele postului. Problema selecției resurselor umane se pune ori de câte ori apare nevoia de a alege între două sau mai multe persoane pentru ocuparea unui post. Ea impune o analiză obiectivă a concordanței dintre caracteristicile profesionale ale unui post și posibilitățile fizice, psihice și informațiile pe care le prezintă solicitantul postului.

ELEVA BOANTĂ ANA-MARIA CLASA a XII-a C

CHELTUIELILE ENTITĂȚILOR

Subiectul acesteia este unul interesant de abordat, constituind puncte importante din evoluția unei firme sau din contră , involuția. Organizarea corespunzătoare a activității contabile constituie într-o societate comercială un reper pentru determinarea eficienței acesteia, prin calcularea costurilor de producție, rezultatului exercițiului financiar și al altor indicatori economici.

Repartizarea prin conturi analitice și sintetice de diferite grade, ridică nivelul de ușurință în întocmirea documentelor la sfârșitul exercițiului financiar, de analizare a statului entității și de determinarea gradului de evoluție în raport cu anii anteriori dar și cu concurența. Cheltuielile se împart în trei mari categorii : cheltuieli de exploatare, cheltuieli financiare și cheltuieli excepționale.

Pentru orice entitate comercială gestionarea veniturilor și cheltuielilor este un factor decisiv în ceea ce privește profitul.

Iată câteva aspecte cheie despre contabilitatea cheltuielilor:

Înregistrarea cheltuielilor: Contabilitatea cheltuielilor presupune înregistrarea tuturor cheltuielilor unei companii într-un sistem contabil. Aceasta include cheltuieli precum achiziționarea de materii prime, salarii și beneficii acordate angajaților, costuri de marketing, cheltuieli administrative, energie electrică și altele. Fiecare cheltuială este înregistrată în conturi specifice, în funcție de natura și destinația sa.

Clasificarea cheltuielilor: Cheltuielile sunt clasificate în diverse categorii pentru a permite o mai bună analiză și raportare financiară. Categoriile comune de clasificare includ cheltuieli cu materialele și proviziile, cheltuieli cu forța de muncă, cheltuieli cu marketing și publicitate, cheltuieli cu vânzările și distribuția, cheltuieli administrative și generale, cheltuieli financiare etc. Această clasificare ajută la înțelegerea și evaluarea costurilor specifice ale afacerii.

Sisteme de costuri: Contabilitatea cheltuielilor utilizează adesea diverse sisteme de costuri pentru a atribui și alocă cheltuielile către produse sau servicii specifice. Aceste sisteme pot include metode precum costurile directe, costurile indirecte, costurile fixe și costurile variabile. Utilizarea unui sistem de costuri adecvat permite determinarea costului real al fiecărui produs și identificarea surselor de economii și eficiență.

Analiza cheltuielilor: Contabilitatea cheltuielilor facilitează analiza și interpretarea datelor financiare legate de cheltuieli. Prin intermediul rapoartelor financiare, cum ar fi bugete, state de profit și pierdere, rapoarte de costuri, managerii pot evalua performanța organizației în ceea ce privește controlul cheltuielilor, eficiența operațională și profitabilitatea. Aceasta permite identificarea zonelor în care se pot realiza economii și îmbunătățiri.

Controlul cheltuielilor: Contabilitatea cheltuielilor are un rol important în controlul cheltuielilor și în gestionarea bugetelor organizației. Monitorizarea și raportarea cheltuielilor reale în comparație cu bugetele alocate ajută la identificarea abaterilor și la luarea de măsuri corective. Prin intermediul acestui proces, se poate asigura o utilizare eficientă a resurselor financiare și o optimizare a costurilor

În concluzie, contabilitatea cheltuielilor este esențială pentru o gestiune financiară eficientă și pentru evaluarea performanței unei organizații. Prin înregistrarea, clasificarea și analiza cheltuielilor, se obține o imagine mai clară a costurilor implicate în operațiunile unei afaceri și se iau decizii informate pentru eficiență și rentabilitate pe termen lung.

ELEVA UFIĂLEAN SORINA CLASA a XIIa C

CONTABILITATEA IMOBILIZĂRILOR CORPORALE

Datorită caracterului său practic contabilitatea a devenit unul din instrumentele importante de gestiune a afacerilor fiind pe bună dreptate principala sursă de informații necesare procesului de conducere.

Ca tehnică de lucru, contabilitatea constituie un ansamblu coerent de procedee și tehnici axat pe socoteala scrisă a actelor și faptelor ce produc modificări asupra patrimoniului întreprinderii. Este o disciplină funcțională în cadrul sistemului științelor economice furnizând cea mai mare parte a informațiilor privind modul de gestionare a resurselor și utilităților de la nivelul micro și macroeconomic.

Astfel, nouă, ne revine o sarcină de mare răspundere în ceea ce privește culegerea, prelucrarea, verificarea și stocarea informațiilor economice. Aceasta se poate realiza numai printr-o temeinică pregătire teoretică – metodologică dar mai ales prin stăpânirea până la cel mai mic detaliu a instrumentului tehnico-aplicativ al contabilității.

Imobilizările corporale sunt bunuri fizice concrete de folosință îndelungată și care au o valoare mare. Durata de folosință este mai mare de un an iar limita valorică este stabilită de reglementările legislative (Exemplu: Conform legislației actuale limita valorică este stabilită la nivelul de peste 5.000 lei). Imobilizările corporale formează baza tehnică de producție și comercială, mijloacele de producție cu care se acționează asupra obiectului muncii în vederea desfășurării activității economice. Imobilizările corporale prezintă următoarele caracteristici: nu sunt de regulă destinate vânzării ci folosirii lor în procesele economice cu scopul obținerii de venituri, nu se consumă și nu se înlocuiesc după prima întrebuințare.

Imobilizările corporale au un conținut material și se mai numesc imobilizări materiale sau bunuri imobile sau active fixe tangibile. Un activ corporal este recunoscut în bilanț dacă se estimează că va genera beneficii economice iar costul activului poate fi evaluat în mod credibil. Imobilizările corporale au o structură foarte complexă atât din punct de vedere tehnic cât și al destinației. Contabilitatea lor se ține cu grupa 21 „Imobilizări corporale

ELEV ȘUTEU ADRIAN CLASA a XII a A

CATEGORII DE DOCUMENTE REALIZATE DE INSTITUȚIILE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE

Acesta este primul meu articol pe care l-am redactat având la bază cunoștințe teoretice dobândite în administrație cât și cele din cadrul stagiilor de practică și care sper să acopere o arie cât mai mare de informații.

Consider că domeniul administrației publice este un domeniu important al vieții socio-economice în care trăim și ne desfășurăm activitatea. Este un domeniu în care activăm și pe care nu îl putem evita. Când spunem asta ne referim la faptul că totul pornește de la respectarea normelor de conviețuire socială, respectarea de instrucțiuni regulamente și până la interacțiunea directă cu organele administrației publice, prin funcționarii săi. Se întâmplă că uneori voluntar, alteori că subiect al dreptului administrativ să interacționăm cu formele de organizare ale statului, indiferent în ce domeniu ne desfășurăm activitatea.

În opinia mea, consider că este foarte important pentru noi că cetățeni, să cunoaștem documentele prin care administrația publică comunică hotărârile sale, oferă informațiile de care avem nevoie și să știm care este forța lor juridică, pentru a le respecta și a nu intra în conflict cu legea. Nu în ultimul rând, trebuie să evidențiem importantă cunoașterii actelor administrative, acte care sunt răspunsul oficial la cererile noastre și ce forță juridică au acestea.

În ziua de astăzi, acest domeniu este foarte dinamic, mereu în schimbare și nevoit să țină pasul cu noutăților care apar : comunicări electronice, baze de date cuprinzătoare, mijloace de plată tot mai diversificate și mai moderne.

În concluzie, "Instituțiile administrației publice" trebuie să reprezinte o materie de studiu în toate unitățile de învățământ, pentru că este un domeniu care ne interesează pe toți.

ELEV RĂZVAN TĂNASE CLASA a XII-a C

BULLYINGUL

De-a lungul anilor, am constatat faptul că persoanele care agresează oamenii prin bullying, tind să fie cei care au cele mai multe probleme în familie, cei care nu sunt ascultați de părinți când au nevoie fie sunt cei care sunt agresați la rândul lor. Depinde foarte mult și de cât de bine sunt tratați aceștia de către părinți.

De unde vine de fapt bullyingul? De la ce începe? De ce începe? Ei bine orice ține de hărțuire, indiferent că e pe internet sau în viața reală, se încadrează la bullying. Cum am mai spus, oamenii tind să hărțuiască din cauza invidiei, sau datorită familiei. De unde apare invidia?.

Anii de liceu ar trebui să fie cea mai minunată etapă din viața fiecăruia. Toate persoanele în vârstă pe care le întreb, îți spun că liceul a fost cea mai frumoasă experiență din viața lor. Da, sunt de acord, e minunat pentru că atunci începi să îți formezi imaginea, legi prietenii, descoperi colective noi

Bullying ul provine și de la elevi. E total greșit ca un elev să adopte un asemenea comportament pe care să îl încurajeze în clasă sau școală. E dezamăgitor sincer și încă încerc să înțeleg de ce unii preferă să facă acest lucru. Sincer sunt de opinie că aceste persoane își pot corecta comportamentul deoarece cu toții suntem oameni la umra urmei.

Abordarea bullying-ului necesită o soluție care implică schimbări semnificative în relațiile cu copiii și dinamica grupului. Pentru a aborda în mod eficient hărțuirea, intervenția adulților este necesară în contextul în care are loc, de obicei în mediul școlar.

Este responsabilitatea tuturor, inclusiv a elevilor, profesorilor, părinților și autorităților, să recunoască, să raporteze și să prevină agresiunea. Doar prin eforturile comune ale tuturor părților putem pune capăt efectiv bullying-ului. Trebuie acordat respect tuturor, indiferent de rasă, accent, religie, mediu social, abilități academice sau orice alt factor. Evaluându-ne și tratându-ne unii pe alții cu respect, putem crea o lume mai pozitivă și mai armonioasă.

ELEVA NICOLA ANEMONA CLASA a X -a E

DIN ACTIVITATEA NOASTRĂ

FIRMA DE EXERCIȚIU

Firma de exercițiu este un concept didactic, dar în același timp o consider eu și o strategie interactivă modernă. Acest concept didactic este bazat pe învățarea prin practică; este o simulare a unei firme reale, care poate fi realizată prin implicarea directă a unui profesor coordonator. Acest concept didactic MODERN și UTIL este centrat pe elevi, pe comunicarea multidirecțională, cu un accent pe dezvoltarea gândirii și a practicii, formarea de aptitudini, deprinderi, încurajează, participarea elevilor, inițiativa creativitatea spre ceva nou și totodată este un parteneriat CADRU DIDACTIC-ELEV. În timpul activității în firma de exercițiu se definitivează și se dezvoltă competențele elevilor necesare pentru a lucra într-o societate comercială. Organizarea învățământului sub forma unei companii care își desfășoară activitatea pe o piață determinată și subordonată legislației în vigoare în țară și în străinătate stabilește în ce măsură, cum, unde, când se aplică cunoștințele dobândite de elevi pe parcursul procesului de învățare.

Caracteristicile firmei de exercițiu sunt: un laborator pentru pregătire practică economică; își desfășoară activitatea ca o firmă reală, dar cu bani și mărfuri virtuale, în conformitate cu practica și legile specifice economiei naționale; elevii își formează cunoștințe despre locul de muncă, sub conducerea metodologică a profesorului; deciziile greșite, care în realitate ar crea probleme serioase, nu au astfel de urmări în cazul unei firme de exercițiu, dar oferă situații de învățare.

Locul de desfășurare a activității în cadrul firmei de exercițiu este un spațiu delimitat prin birouri și dotat cu mobilier corespunzător, cu echipamente necesare învățării, pentru efectuarea de operații economice și comerciale care să simuleze activitatea unei firme din sfera economică reală; aici intervenind relaționarea cu școala proprie care se concretizează prin: negocierea cu conducerea școlii privind folosința spațiului pentru activitatea firmei de exercițiu. Acest lucru se realizează prin întocmirea și semnarea unui contract de comodat de locațiune după caz.

Profesorii au un rol hotărâtor în procesul de pregătire ÎN sau PRIN intermediul Firmei de exercițiu. Ei trebuie obligatoriu să aibă aptitudini și cunoștințe de comerț și de management. Așadar, fiind un colegiu economic, conștientizarea importanței tuturor disciplinelor cu caracter economic-administrativ-juridic este foarte importantă în dezvoltarea personalității elevului.

Firma de exercițiu impune aplicarea unor metode didactice moderne și diverse; lucru în echipă, activitatea în grupuri mici, simulare, experiment, activitate individuală, prezentare, studiu de caz.

Grupurile definesc un număr de persoane care comunică între ele destul de des într-o perioadă de timp. Numărul lor este mic astfel încât să poată comunica cu toți ceilalți direct, nu prin intermediul altora. Grupul se bazează prin interrelația dinamică a cinci elemente: activități, sentimente, norme de conduită interacțiune și nu în ultimul rând un element foarte important și în cadrul unei firme COMUNICAREA.

Activitatea în grupuri mici la firma de exercițiu se referă la împărțirea clasei de elevi pe birouri. Aceștia sunt liberi să aleagă cu cine doresc și la ce birou doresc să lucreze în cadrul firmei de exercițiu. Elevii sunt liberi să își aleagă obiectul de activitate și denumirea firmei sub îndrumarea profesorului coordonator. Apoi și-au ales sloganul firmei, sigla firmei, directorii firmei. În cadrul firmei de exercițiu avem următoarele birouri Management Manager general, Manager Economic și Manager Comercial; Secretariat, Biroul Financiar-Contabil, Birou Resurse umane, Birou Desfacere - Aprovizionare, Birou Informatică. Elevii sunt angajați pe postul pe care îl ocupă fiecare în urma unui interviu de angajare. Elevii în cadrul firmei de exercițiu se întâlnesc o singură dată pe săptămână în cadrul birourilor și le sunt acordate conform programei școlare 3 ore. În aceste 3 ore își desfășoară activitatea în cadrul firmei, fiecare elev în cadrul firmei este angajat și se comportă ca atare; fiecare ocupă locul în biroul sau conform organigramei și fișei postului. De asemenea, fiecare firmă de exercițiu ar propriul site pe Internet, iar elevii realizează tranzacții cu firme de exercițiu în țară. Aceștia relaționează între firmele de exercițiu ce se află pe piața

națională. Transmit către firmele de exercițiu cereri de ofertă, transmit comenzi on line și își exersează calitatea de negociatori. Operațiunea de plată și de încasare se desfășoară prin ROCT- departamentul firmelor de exercițiu.

La toate participările la târguri, elevii noștri din anii anteriori au fost remarcați datorită capacității de comunicare în mai multe limbi străine, datorită profesionalismului în prezentarea produselor și în negocierea tranzacțiilor. La târgurile firmelor de exercițiu, elevii au vândut și contract produse sau servicii virtuale și totodată, au promovat în mod real imaginea de viitori specialiști, Experiența acumulată de elevi și profesori în cadrul activității de pregătire a participării, de prezentare în cadrul târgului și de analiză post eveniment, confirmă așteptările participanților și justifică eforturile deosebite ale acestora.

PROF. ROȘCA-RĂUȚĂ DELIA-MARIA
COLEGIUL ECONOMIC „TRANSILVANIA”
TÂRGU MUREȘ

PREZENTAREA FIRMEI DE EXERCITIU

FE Royal Spirit SRL
Echipa Royal Spirit este caracterizată prin:

PERFORMANȚĂ

MUNCA ÎN ECHIPĂ

RESPECT FAȚĂ DE CLIENȚI

COMPETITIVITATE

PROFESIONALISMUL
ȘI
CALITATEA

FE Royal Spirit SRL
Competiția "Business Plan", 2023
Clasa a XI-a A
Prof. coordonator:
Ciula Mihaela/Ocnean Liliana

F.E. Royal Spirit S.R.L. a fost înființată în anul școlar 2022-2023 de către elevii clasei a XI-a A ai Colegiului Economic „Transilvania” din Târgu Mureș din dragostea pentru instrumentele muzicale, dar și din pasiunea pentru muzică clasică.

Sunetul vioarei semnifică înălțare în lumea frumosului, lirism, duiosie. Cântecele ei pătrunde în toate unghiurile sufletului omenesc, declanșând melodii tainice, o muzică a sufletului – Royal Spirit

Firma are ca obiect principal de activitate comerțul cu ridicata al instrumentelor muzicale cu coardă și arcuș.

Fiind o echipă tânără, avem numeroase idei pe care dorim să le valorificăm în cele mai creative și ingenioase moduri pentru a le oferi clienților noștri tot ceea ce au nevoie: calitate, profesionalism, noutate și un preț accesibil.

Chiar dacă ocupăm posturi diferite în firmă, fiecare ne aducem aportul în toate departamentele firmei, experimentând, astfel, ceea ce înseamnă să conducem, să întreținem și să lucrăm într-o firmă virtuală, respectând toate rigorile unei firme reale.

Motto-ul firmei este „Feel the music in your heart”. Muzica este cu adevărat o „furtună” de emoții, de trăiri, de sentimente care ne învăluie inima.

Sigla firmei a fost creată de unul din angajații marketing, fiind reprezentată de o chitară.

ACTIVITĂȚILE DESFĂȘURATE

A1. Comerțul cu ridicata al violinelor:
Disponem de o **gamă largă de violini**, executate și lăcuite manual, disponibile pentru diverse nivele (**începători, avansați, profesioniști**) și pe **grupe de vârstă**, de la instrumente pentru copii, la cele pentru adulți.

Violină balerină
COD: 212
Preț: 900 LEI

Violină student genial I verde
COD: 011
Preț: 230 LEI

TABLOU
COD: 703
Preț: 150 LEI

A2. Confecționarea și comercializarea produselor hand made, având ca tematică vioara

FE Royal Spirit SRL

Feel the music in your heart... *Royal Spirit*

Viziunea FE Royal Spirit SRL

Ne dorim să fim recunoscuți ca un partener de încredere și stabil care oferă produse și servicii profesionale, devenind o firmă de top în domeniu. Activitatea noastră este îndreptată permanent către îmbunătățirea și perfecționarea activității clientului.

Misiunea FE Royal Spirit SRL

Dorința noastră este de a comercializa violini de calitate superioară, executate în atelierele unor lutieri renumiți din Reghin, la prețuri competitive. Urmărim îmbunătățirea continuă a performanțelor și a calității serviciilor oferite, pe baza sugestiilor clienților.

Valorile FE Royal Spirit SRL

Angajații noștri dau valoare firmei și participă în mod esențial la succesul acesteia, fiind împreună responsabili pentru îndeplinirea misiunii noastre. Principalele valori aflate la baza îndeplinirii activității noastre profesionale sunt: integritatea, flexibilitatea, obiectivitatea, competența profesională, transparența, dinamismul și inovația.

Recunoaștem calitatea, motivarea și performanța ca factori principali în atingerea succesului. De asemenea, tinerețeamembrilorechipeconstituie un plus de valoare pentru societate, deoarece adaptabilitatea la economia de piață se poate realiza ușor.

Strategiile generale pe care se bazează firma noastră sunt:

- întocmirea unui plan de marketing stabil
- intrarea pe piețe noi
- diversificarea gamei de produse
- dezvoltarea competențelor profesionale ale angajaților
- aplicarea măsurilor adecvate pentru limitarea impactului negativ asupra mediului

Pe termen scurt: dorim să realizăm un plan de marketing care să ne asigure o clientelă stabilă pe piața ROCT.

Pe termen mediu: mărirea clientelei pe piața ROCT, precum și crearea unor parteneriate cu firme care acționează în cadrul pieței ROCT.

Pe termen lung: firma noastră dorește extinderea pieței de desfacere.

FE Royal Spirit SRL

**ELEVII,
STRETE RĂZVAN IONUȚ
& ȘENNDREA LAURENȚIU CLASA a XI-a A**

La **TÂRGUL NAȚIONAL DE PRIMĂVARĂ AL FIRMELOR DE EXERCIȚIU**, ediția a VIII-a, 30.03.2023, la care, firmele de exercițiu ale școlii au participat și au prezentat standurile firmelor obținând fiecare premii la toate secțiunile.

MINISTERUL EDUCAȚIEI

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN CLUJ

Nr. 40 / 3 /30.03.2023

PREMIUL II

Se acordă Firmei de Exercițiu MEMORIES EVENTS SRL
de la COLEGIUL ECONOMIC "TRANSILVANIA" - TÂRGU MUREȘ,
profesor coordonator NITESCU RALUCA

la secțiunea "Stand profesional" din cadrul
Concursului național TÂRGUL DE PRIMĂVARĂ AL FIRMELOR DE EXERCİȚIU,
ediția a VIII-a, 30.03.2023,
înscris în Calendarul Activităților Educative Naționale (CAEN 2023) nefinanțat, aprobat prin
O.M.E. nr. 3612/31.01.2023, poziția 93, organizat de
COLEGIUL DE SERVICII ÎN TURISM "NAPOCA" CLUJ-NAPOCA.

Director,
Prof. Arghel Todaa

Inspector Școlar General,
Prof. Marinela Iarc

Inspector pentru educație permanentă și activități extrașcolare,
Prof. Amalia Gurzău

ÎN CADRUL "SĂPTĂMÂNII EDUCAȚIEI FINANCIARE", ÎN DATA DE 6 APRILIE 2023, A AVUT LOC CONCURSUL DE PROIECTE "BENEFICII ȘI RISCURI ALE INSTRUMENTELOR DE INVESTIRE ACCESIBILE TINERILOR".

Tinerii sunt într-o poziție unică atunci când vine vorba de investiții, deoarece au timpul și potențialul de a-și construi averea pe termen lung. Există o varietate de instrumente de investiții accesibile tinerilor, fie că vorbim despre investiții tradiționale, precum acțiuni sau obligațiuni, sau despre noi instrumente de investiții, precum criptomonede sau platforme de tranzacționare online. Aceste instrumente oferă atât beneficii, cât și riscuri pentru tinerii investitori.

În cadrul acestui concurs la care am participat, am încercat să prezint atât practic, cât și teoretic riscurile și beneficiile investițiilor. Astfel am creat de la zero o firmă careia i-am introdus pe lângă o scurtă prezentare, riscurile și beneficiile pe care le au viitorii investitori.

Beneficiile și riscurile investiției în această entitate	
Riscuri	Beneficii
<ul style="list-style-type: none"> • Calitatea de incubat încetează la împlinirea perioadei de trei ani de la intrarea în incubator • Beneficiarul are obligația ca pe toată durata de incubare să nu ceseze față de terți drepturile izvorâte din contractul de incubare • Să creeze cel puțin două locuri noi de muncă în termen de 6 luni de la intrarea în incubator, care va fi păstrat pe întreaga perioadă în care beneficiarul este în incubatorul de afaceri. • Este obligat să nu înstrăineze bunurile achiziționate prin intermediul incubatorului pe o perioadă de 3 ani • Să plătească conform contractului suma cerută de administratorul incubatorului	<ul style="list-style-type: none"> • spații de birouri dotate cu mobilier și echipamente IT și în limita suprafeței disponibile, spații de producție • acces la săli de curs și săli de conferințe • acces la utilități și servicii de telecomunicații • alocații financiare nerambursabile pentru acoperirea costurilor de start-up • alocații financiare nerambursabile pentru acoperirea costurilor cu utilitățile • consultanță specifică nevoilor firmei pe parcursul perioadei de incubare • sprijin în participarea la cursuri, târguri, expoziții și alte activități de promovare • sprijin din partea Administratorului de Incubator: consultanță, participare la diferite evenimente, activități de networking

REDACTOR ELEV ILIEȘ SABINA-ADRIANA CLASA a XII-a C

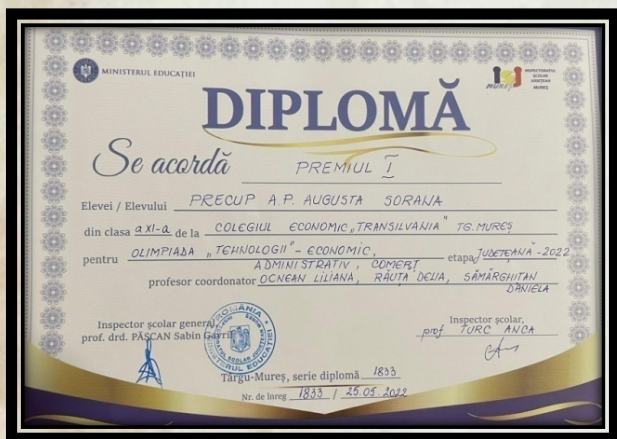
GÂNDURI DESPRE...

OLIMPIADE, CONCURSURI, PERFORMANȚE

Mă numesc Precup Sorana, sunt elevă în cadrul Colegiului Economic "Transilvania" în clasa a XII-a și vreau să vă spun despre olimpiadele la care am participat în ultimii 2 ani de liceu. Sub coordonarea profesorilor am participat la Olimpiada de "Tehnologii" profil Economic. În anul 2022 și 2023 la nivel județean am obținut locul 1 în ambii ani, calificându-mă la etapa națională la care am participat doar în anul 2022, obținând un punctaj de 94 de puncte la proba practică și o medie de 85 puncte ocupând locul 9.

Vreau să încurajez toți elevii liceelor care au posibilitatea de a participa la Olimpiada de Tehnologii, este o experiență foarte frumoasă și unică. Ajungând la etapa națională o să vizitați orașul în care se va susține olimpiada, obiective culturale, o să întâlniți oameni noi din fiecare județ al țării, cu care puteți lega unele relații foarte frumoase. Olimpiada este un câștig din orice punct de vedere, pe care îl puteți obține cu puțin efort, aveți șansa să vizitați orașe noi și chiar să vă asigurați locul la facultate.

Din punctul meu de vedere, olimpiada a fost o frumoasă călătorie pe care aș mai parcurge-o încă o dată, cu puțin efort din partea mea și cu susținerea profesorilor am ajuns la etapa națională la care sincer vă spun că nu m-aș fi gândit niciodată, credeam că este imposibil să ajungi acolo și credeam că nu o să reușesc. Susținerea colegilor de clasă a fost incredibilă mă încurajau înaintea fiecărei probe, ceea ce mi-a dat o mai mare încredere în forțele proprii. Mă bucur că nu am abandonat olimpiada și să mă limitez doar la județeană deoarece am întâlnit oameni minunați cu care m-am înțeles foarte bine, am râs, am împărtășit experiențe de viață și cu care încă păstrez legătura după mai bine de un an. Când vă gândiți la olimpiada națională o asociați cu ceva greu, dar nu este și vă încurajez să participați, chiar dacă nu ajungeți la națională, mai bine să știți că ați încercat decât să regretați că nu ați făcut-o.

ELEVA PRECUP SORANA CLS a XII-a A

Mă numesc Cătărig Alexandra Ioana Raluca, sunt elevă la Colegiul Economic „Transilvania” în clasa a XI- a C, specializarea administrație și vreau să vă împărtășesc experiența mea la olimpiadă. Anul acesta, sub coordonarea profesorilor mei, am participat la Olimpiada de „Tehnologii”, domeniul economic, administrativ, comerț. La nivel județean am obținut locul I, calificându-mă la etapa națională, unde am obținut un punctaj de 100 de puncte la proba practică, având o medie de 76 de puncte.

Eu consider că a fi olimpic înseamnă a excela într-un anumit domeniu și de a depune toate eforturile necesare pentru a fi cel mai bun. Deși excelența la olimpiadă presupune multă muncă și multe sacrificii, satisfacția rezultatului final este incomparabilă.

Încurajez toți elevii să participe la cât mai multe concursuri și olimpiade, deoarece este o experiență unică și care ajută la dezvoltarea noastră, ca oameni.

Mergând la olimpiadă am avut de câștigat din toate punctele de vedere. Am avut multe de învățat, am rămas cu multe informații care sigur mă vor ajuta în viitor, am vizitat un oraș minunat, pe care nu l-am mai vizitat, am întâlnit o mulțime de oameni minunați, cu care am legat prietenii.

Deși am depus efort pentru a ajunge la olimpiada națională, a meritat, și sunt sigură că voi participa și anul viitor și vă îndemn și pe voi să participați, deoarece merită EXPERIENȚA!

ELEVA CĂTĂRIG ALEXANDRA IOANA RALUCA CLS a XII-a C

CARTEA CONSTITUIE COLECȚIA BIBLIOTECII ȘCOLARE

*„Cărțile sunt albinele care duc polenul însuflețitor
de la o minte la alta” (J.R. Lowell)*

Cartea, lectura formează cititorul. Cartea este instrumentul de lucru al bibliotecarului. Cartea, lectura exercită o influență profundă asupra copilului. Lectura îl înobilează, îi trezește emoții și sentimente variate. Lectura este unul din factorii formării copilului. Succesul copilului în lectură depinde nu numai de capacitățile lui, dar, în mare măsură, și de cel care îl îndrumă. De aceea bibliotecarii, acordă o atenție deosebită lecturii. Pentru ca să fie concepută ca o valoare de orice copil, cartea trebuie promovată.

Timul dictează bibliotecilor formarea unui sistem de metode și tehnici pentru promovarea cărții. Acțiunile de promovare a cărții, lecturii sunt diverse. Modalitățile de realizare la fel. Cunoașterea formelor și metodelor de promovare a cărții, lecturii este foarte importantă, deoarece de aceasta depinde apropierea copilului de lumea cărții, stimularea gustului pentru lectură, atragerea noilor cititori în bibliotecă.

Cărțile, într-un anume sens, se aseamănă cu fructele. Există cărți cu coaja tare, există cărți cu coaja puternic colorată și cărți cu coaja putredă pe-alături. Există cărți cu multă zeamă, cărți fără gust, cu semințe puține sau deloc, pe care le mănânci fără plăcere, închizând ochii sau strâmbându-te. Există cărți la care semințele sunt la suprafața fructului și ți-e ușor să le culegi, există fructe cu multă pulpă, și ca să poți culege vreo sămânță, mănânci mult și fără spor. Există cărți al căror gust îl ții minte mult timp după ce le-ai gustat,

există cărți pe care le guști cu dezamăgire sau cărți acre, greu de înghițit. Există cărți care promit, neoferind nimic, cărți cu gustul fad sau cărți amare, iubite aparent de toată lumea, cu excepția ta. Există cărți cu atâtea seminte încât e sigur că nu vor găsi pământ destul să crească, și cărți cu forme bizare și-un gust amăgitor.

„Lectura este un act atât de complex – afirmă Georges Poulet – încât e legat de toate posibilitățile, aptitudinile, tendințele individului. Motivațiile ei pot fi distinse în funcție de clase sociale, vârstă, evenimentele existenței, starea fizică etc”. Ea se adaptează scopului urmărit (vreau să studiez, să mă amuz, să culeg informații, să-mi calmez aprehensiunile, etc), în egală măsură naturii textului, dar nu mai puțin circumstanțelor. Există nenumărate moduri de a citi: obiectiv ori proiectiv; eferent ori estetic; liniar, exploratoriu ori selectiv; senzual ori logic; nonșalant sau programat; identificatoriu sau critic; consumatorist ori asimilatoriu. Aceste modalități de lectură sunt exersate izolat sau în combinație, în funcție de nevoi și împrejurări. Din păcate aceste practici sunt stăpânite de un cerc restrâns de indivizi, cei mai mulți dintre cititori dispun de o competență limitată, ei acționează intuitiv și pragmatic, cu succese relative, mai des cu înfrângeri; respectiv, renunță să citească textele care pun probleme, ori le exploatează superficial.

„Tocmai de aceea optimizarea lecturii e o problemă mereu deschisă. Dar ea capătă o importanță deosebită mai ales astăzi, când timpul afectat cititului de largi fracțiuni ale populației e în scădere, iar volumul de informații care ne asaltează pare tot mai greu de dominat. A spori motivațiile lecturii, a îmbunătăți randamentul calitativ al comprehensiunii, a crește abilitatea abordării plurale a textelor înseamnă a înmulți șansele individului de a se înțelege pe sine și de a-i înțelege pe alții. E un obiectiv major cultural, și nu numai cultural, la îndeplinirea căruia aportul școlii e hotărâtor, dar nu exclusiv.” Cartea ca obiect solicită somaticul, simțurile corpului, implică puneri în joc ale acestuia, secvențe de gesturi, posturi și atitudini, spații și locuri de desfășurare.

În biblioteca școlii milităm și noi pentru un internet mai bun. Un internet care să ne ajute, care să ne îndrume poate, dar care să nu fie decisiv. Încă găsim cartea ca pe un obiect decisiv, care ne informează și care trebuie să ne facă plăcere. Ne dorim un internet prin care copiii să fie informați, dar să fie încurajați să și colaboreze, să se implice în conturarea de noi idei. În final, un internet care să fie doar un mijloc, indiferent că este folosit în lucruri serioase (teme) sau mai puțin (jocuri, divertisment).

„Născută din plăcere și cultivând plăcere, cultura pe internet ca și cultura de cinema de altădată, se menține la nivelul sensibilului, al artei, în cele mai bune cazuri, dar nu coboară în analize și sinteze raționale, așa cum procedea cartea, în ansamblul alcătuirilor sale. Bibliotecile, cu milioanele lor de cărți, formează o lume a rațiunii, a judecăților de valoare, a controlului critic al vieții în multitudinea aspectelor sale.”¹

Școala, biblioteca a găsit cred, destule argumente în favoarea cărții și a utilității ei, în comparație cu celelalte mijloace de informare (internet, TV, presa scrisă).

¹ Dumitru Bălăeț, *Civilizația de bibliotecă*, Călărași, Ed. Agora, 2003, pag.258

Cartea este ca un bob de grâu transsubstanțiat. Amândouă sunt hrană (cu diferența în consistență). Și ce nevăzut proces de germinație a ideilor se petrece în liniștea unei săli de lectură. Și câtă lumină e strânsă și-n pâine, și-n pace, și-n carte.

Bibliotecar *Bucur Mariana* – Colegiul Economic „Transilvania”- Tg. Mureș

ETICA ÎN ANTREPRENORIAL

În activitatea lor de afaceri, întreprinzătorii sunt invitați să acționeze pentru:

- ✚ realizarea afacerilor în deplină transparență, asigurându-se, în condițiile legii, accesul la informație privind produsele și serviciile oferite de firmă. Este contrară principiilor eticii utilizarea afacerilor pentru desfășurarea de activități clandestine sau având ca unic scop obținerea de beneficii, facilități, preferințe, subvenții sau alocații de la bugetul statului;
- ✚ prevenirea oricărei situații în care administratorii afacerii și angajații acesteia oferă sau cer mită pentru indiferent ce serviciu sau contract. Plățile firmei să reprezinte suma convenită și cuvenită pentru serviciul furnizat;
- ✚ evitarea intrării în conflict de interese cu propria firmă prin alte afaceri realizarea sponsorizărilor în condiții de transparență și în strictă conformitate cu legea;
- ✚ înregistrarea corectă a operațiunilor financiare ale firmei în documentele contabile, în condiții de transparență stabilite de reglementările legale în vigoare;
- ✚ neangajarea în activități comerciale sau financiare de orice fel având ca finalitate acte teroriste, trafic de persoane etc.

<https://pdfcoffee.com/comportament-si-etica-in-agroturism-pdf-free.html>

Profesor Blaga Cosmina-Andreea

CODUL DE CONDUITĂ AL GHIDULUI-MANAGER DE TURISM

Pentru a-și îndeplini atribuțiile eficient și cu succes, ghidul trebuie să fie în primul rând o persoană diplomată. Dând dovadă de tact și diplomație el va putea întreține relații destinate și de colaborare. Acest lucru poate fi realizat urmând anumite reguli de conduită:

- ❖ prin comportament, ghidul contribuie la imaginea țării;
- ❖ afișând o ținută îngrijită și adecvată;
- ❖ dând dovadă de maniere alese și calm, indiferent ce situații neașteptate apar pe parcurs.
- ❖ nu intrati în panica, păstrați-vă calmul și stăpânirea de sine!
- ❖ menținând simțul umorului în toate împrejurările;
- ❖ neabordând un comportament prea familiar față de turiști;
- ❖ respectând legile, regulamentele, obiceiurile, tradițiile țării și încurajând turiștii să procedeze în aceeași măsură;
- ❖ nu sunt abordate opinii negative privind alte țări, credințele acestora, obiceiuri, regim politic și sunt evitate discuțiile despre subiecte controversate;
- ❖ toți turiștii trebuie să beneficieze de atenție în egală măsură;
- ❖ să se răspundă la întrebări cu grijă, onestitate și politețe;
- ❖ să fie recunoscută lipsa de informație, „neștiința”, decât să se dea informații false sau să fie mințiți turiștii;
- ❖ să nu fie recomandați oameni sau locuri cu o reputație îndoielnică;
- ❖ nu se discută probleme personale cu turiștii;
- ❖ nu se însoțesc turiștii în zonele interzise sau în locurile dezaprobatate de persoanele respectabile;
- ❖ nu se cer niciodată cadouri sau bacșișuri

<https://pdfcoffee.com/comportament-si-etica-in-agroturism-pdf-free.html>

profesor Alexandru Mihai-Cristian

REBUS

REZOLVAȚI URMĂTORUL REBUS:

1. Caracterul actelor administrative.
2. Exemplu de proces verbal.
3. Organul administrativ care a emis un act administrativ îl poate...
4. Actul administrativ poate fi efectuat sub forma unui...
5. Legea supremă este...
6. O măsură temporară este....

1												
2												
3												
4												
5												
6												

REZOLVARE:

1	U	N	I	L	A	T	E	R	A	L		
2	C	O	N	T	R	A	V	E	N	Ț	I	A
3	R	E	V	O	C	A						
4	C	O	N	T	R	O	L					
5	C	O	N	S	T	I	T	U	Ț	I	A	
6	S	U	S	P	E	N	D	A	R	E	A	

COLECTIVUL DE REDACȚIE

COORDONATORI: Director prof. Rucoi Gheorghită-Adrian
Director adjunct Pocan Doina-Nicoleta
Prof. Răuță-Roșca Delia-Maria
Prof. Gorcioaia Kinga - Eva

PARTENERI :

Inspectoratul Școlar Județean Mureș

*INSPECTORI ȘCOLARI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL ȘI TEHNIC,
PROF. ELENA CORNELIA PUIAC
PROF. ANCA TURC*

*INSPECTOR ȘCOLAR PENTRU MANAGEMENTUL INSTITUȚIONAL.
PROF. MACARJE IOAN*

Baroul Mureș

*Onea Ioana- avocat
Ilea Mihaela- avocat*

Consiliul județean Mureș

Iosub Liliana – inspector principal

COLABORATORI: Ispas Stela- notar public
Lazăr Bianca Maria- judecător
Pârvu Alexandra Elena- studentă
Pop Violeta- studentă
Neag Gabriela- studentă

ELEVI: Boantă Ana-Maria
Bandeau Laura Maria
Cătărig Alexandra Ioana Raluca
Oltean Loredana Roșana
Nicola Anemona
Pop Vlad Tudor
Precup Augusta Sorana
Strete Răzvan
Șendrea Laurențiu
Șuteu Adrian
Tănase Răzvan Ionuț
Trifan Adelina
Uifălean Sorina
Bibliotecar: Bucur Mariana

Profesori: prof. Alexandru Cristian
prof. Blaga Cosmina
prof. Ciula Mihaela
prof. Chirteș Codruța
prof. Gorcioaia Kinga

prof. Ocnean Liliana
prof. Nițescu Raluca
prof. Penciu Simona
prof. Sămărghișan Daniela

FONDATOR ȘI REDACTOR COORDONATOR: Prof. dr. Răuță-Roșca Delia-Maria

REDACTOR -ELEV: Ilieș Sabina-Adriana- clasa a XII-a C

TEHNOREDACTORI: Man Emil Claudiu – analist programator
Ilieș Sabina-Adriana- clasa a XII-a C

ISSN INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
ROMANIA
CENTRUL NAȚIONAL ISSN
BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI
SĂ ȘTII! ESTE DREPTUL TĂU!ISSN 2559 - 0847,
ISSN-L 2559 – 0847

SĂ ȘTII ESTE DREPTUL TĂU!

**CENTRUL NAȚIONAL ISSN
BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI
SĂ ȘTII! ESTE DREPTUL TĂU! = ISSN 2559 - 0847,
ISSN-L 2559 - 0847**

CUPRINS

✚	COPERTA	2
✚	CUVÂNT ÎNAINTE.....	3
✚	EDUCAȚIA JURIDICĂ A ELEVILOR, VALOARE, VERIDICITATE, ECHITATE!..	4
✚	IDEALUL EDUCAȚIONAL ÎN CONTEXTUL SOCIETĂȚII DE ASTĂZI.....	6
✚	PER ASPERA AD ASTRA	8
✚	PAȘI PESTE TIMP.....	9
✚	NORMA JURIDICĂ.....	13
✚	CONCEPTUL DE LEGE.....	16
✚	NORMA JURIDICĂ - poezie.....	18
✚	FEMEI REMARCABILE. FEMINISM ȘI FEMINITATE!.....	21
✚	DREPTUL. NOȚIUNEA DE DREPT	32
✚	DREPTURILE COPIILOR.....	35
✚	DREPTURILE ELEVILOR.....	37
✚	EGALITATEA DE ȘANSE ÎN EDUCAȚIE	40
✚	ERASMUS. EXPERIENȚA PERSONALĂ.....	41
✚	ANII DE LICEU	46
✚	IMPACTUL PANDEMIEI ASUPRA COPIILOR ȘI ADOLESCENȚILOR, NAVIGAREA PROVOCĂRILOR FĂRĂ PRECEDENT	49
✚	DEZVOLTAREA PERSONALĂ: CHEIA PENTRU A-ȚI ATINGE POTENȚIALUL MAXIM	51
✚	PALATUL ADMINISTRATIV. CONSILIUL JUDEȚEAN MUREȘ.....	54
✚	NECESITATEA INTRODUCERII EDUCAȚIEI JURIDICE ÎN ȘCOLI.....	58
✚	LEX, ARS ET LIBERTAS LEGE, ARTĂ ȘI LIBERTATE	60
✚	CONTRACTUL DE MUNCĂ.....	63
✚	SELECȚIA PERSONALULUI ÎNTR-O ÎNTREPRINDERE	64
✚	CHELTUIELILE ENTITĂȚILOR.....	66
✚	CONTABILITATEA IMOBILIZĂRILOR CORPORALE.....	67
✚	CATEGORII DE DOCUMENTE REALIZATE DE INSTITUȚIILE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE.....	68
✚	BULLYINGUL	69
✚	DIN ACTIVITATEA NOASTRĂ	70
✚	GÂNDURI DESPRE... OLIMPIADE, CONCURSURI, PERFORMANȚE.....	81
✚	CARȚEA CONSTITUIE COLECȚIA BIBLIOTECII ȘCOLARE	83
✚	ETICA ÎN ANTREPRENORIAL.....	86
✚	CODUL DE CONDUITĂ AL GHIDULUI-MANAGER DE TURISM.....	87
✚	REBUS	88
✚	COLECTIVUL DE REDACȚIE	90

PACTA SUNT SERVANDA

P.H.